

Slutrapport till Vinnova

Diarienummer

2015-00415

Inskickad

2018-03-29 10:28

PROJEKTUPPGIFTER OCH RESULTAT

Diarienummer

2015-00415

Projekttitel

C/O City

Projektleddare

Christina Wikberger

Koordinerande projektpart (Koordinator)

212000-0142 Stockholms Stad
Miljöförvaltningen

Vinnovas handläggare

Daniel Rencrantz

Administratör på Vinnova

Eva Nyström

Startdatum

2015-06-01

Slutdatum

2018-03-31

Startdatum för aktuell period

2017-11-01

Slutdatum för aktuell period

2018-03-31

Skicka in senast

2018-03-31

Vinnova bidrag totalt

13 655 000 kr

Projektresultat för Vinnovas bedömning**Projektsammanfattning - Utfall ***

C/O City sprider kunskap och skapar verktyg för att låta naturen lösa många av stadens stora utmaningar. Det gör vi för att våra städer blir allt tätare och större, samtidigt som effekterna av bland annat klimatförändringar, buller och luftföroreningar påverkar livskvaliteten hos städernas invånare. Med smart planering kan vi ta vara på stadsnaturens förmåga att hantera dessa utmaningar så att städer kan växa mer hållbart. Under projektets tredje och sista steg har planeringsverktyg som togs fram i steg 2 testats och vidareutvecklas i pilotprojekt. Resultaten har tillgängliggjorts för aktörer som jobbar inom samhällsbyggnadssektorn. 9 verktyg och metoder testats och vidareutvecklas i cirka 20 skarpa pilotprojekt. Samverkan har skett med Boverket och Naturvårdsverket, vilket resulterat i konkreta samarbeten om slutkonferens, grönytefaktor och vägledning. På C/O City konferensen den 17 november 2017 i Stockholm presenterades resultaten från arbetet där ca 300 personer deltog. Konferensen arrangerades av parterna inom C/O City, Boverket, Naturvårdsverket och Vinnova. C/O City kommunicerar urbana ekosystemtjänster på Hållbar stad. Projektparterna gör inlägg på Hållbar stad cirka 1-2 gånger i månaden. En förening och bolag har bildats som en fortsättning efter projektet slut.

1109 / 1500 tecken

Mål för projektet - uppfyllelse *

Resultatmål uppnådda vid projektets slut:

-Myndigheter använder och efterfrågar C/O Citys resultat och aktörer, för spridning av hur man kan använda verktyg och metoder. (uppfyllt)

-Ekosystemtjänster används och ses som en effektiv och ekonomisk lösning i hållbar stadsutveckling. (delvis uppfyllt)

-Verktyg och metoder har testats och fungerar i flera olika typer av miljöer. (uppfyllt)

-Databasen är vidareutvecklad och digital (delvis uppfyllt)

-Verktyg, metoder och data har tillgängliggjorts för olika användare genom hemsida/webblösning och konferenser. (uppfyllt)

-Databasen och piloter har gett samhällsekonomiska och företagsekonomiska beräkningar som påvisar nytta och besparingar. (uppfyllt)

-Internationell spridning till Brasilien. Utbyte av verktyg, metoder, data, nätverk, uppbyggnad av internationell sida och webbportal. (uppfyllt)

Effekt mål uppnådda 3-5 år efter projektets slut

-Etablerade metoder och angreppssätt spridda och kända i samhällsbyggnadssektorn. (effekt börjar märkas)

-Ekosystemtjänster är integrerade i regelverk och certifieringssystem. (integrering pågår genom samarbete med myndigheter och sgbc certifieringssystem)

-Teknik och systemlösningar brett tillgängliga, till priser som marknaden tål. (projektet bidrar till utbud och efterfrågan men effekten syns inte än)

-Beställare i offentlig och privat sektor som aktivt kravställer med fokus på ekosystemtjänster i planering, upphandling och byggande. (kompetenshöjning och produkter kan ge effekter senare hos kravställare. Effekter hos kravställare kan börja skönjas)

-Ett "community of practice" som driver idéutbyte och vidareutveckling. (effekt börjar märkas)

1445 / 1500 tecken

PROJEKTRREFERAT FÖR PUBLICERING

Projektreferat för publicering på www.vinnova.se och som en del av öppen data.

Jag är medveten om att nedanstående uppgifter kommer att publiceras efter granskning och eventuell redigering av Vinnova *: Ja

Syfte och mål - uppfyllelse *

C/O City sprider kunskap och skapar verktyg för att låta naturen lösa många av stadens stora utmaningar. Projektet har bidragit till att utveckla marknaden för produkter och tjänster inom urbana ekosystemtjänster. Resultaten har tillgängliggjorts med olika aktiviteter inom kommunikationen som konferenser, hemsida och Hållbar stad. C/O City samverkar med Naturvårdsverket och Boverket om ekosystemtjänster. C/O City har haft internationell spridning till framförallt Brasilien genom samverkat med aktörer i Fortaleza och Brasília.

461 / 500 tecken

Resultat och förväntade effekter - utfall *

Metoder och angreppssätt för att integrera ekosystemtjänster i stadsutveckling har börjat bli spridda och kända och finns brett tillgängliga bland annat genom föreningen C/O City, som blir ett viktigt nätverk för fortsatt utveckling, kompetenshöjning och marknad. Ekosystemtjänster har börjat integreras i certifieringssystemet Citylab. Beställare börjar aktivt ställa krav med fokus på EST i planering, upphandling och byggande.

373 / 500 tecken

Upplägg och genomförande - analys *

Projektet har genomförts som sju delprojekt som tillsammans har verkat för en resilient och mångfunktionell stadsnatur, som förmår att leverera nödvändiga ekosystemtjänster för städer. De sju delprojekten är 1-3) Verktyg och piloter 4) Forum 5) Kommunikation 6) Internationalisering 7) Projektledning. Det har funnits en stark kopplingarna mellan delprojekten. För att underlättats samverkan mellan partner och delprojekt skapades en samverkansgrupp.

391 / 500 tecken

Syfte och mål - uppfyllelse - på engelska *

C/O City shares knowledge and creates tools to let nature solve many of the city's major challenges. The project has developed the market for products and services in urban ecosystem services. The results have been made available with various communication activities such as conferences and websites. C/O City cooperates with the Swedish Environmental Protection Agency and the Swedish National Agency. C/O City has spread internationally, in particular to Brazil through collaborations with Fortaleza and Brasília.

442 / 500 tecken

Resultat och förväntade effekter - utfall - på engelska *

Methods and approaches to integrating ecosystem services in urban development have begun to become widely known and widely available, among other things, through the C / O City association, which becomes an important network for continued development, increased competence and as a marketplace. Ecosystem services have begun to be integrated into the Citylab certification system. The customer begins to actively make demands focusing on EST in the planning, procurement and Construction.

418 / 500 tecken

Upplägg och genomförande - analys - på engelska *

The project has been implemented as seven sub-projects, which together have worked for a resilient and multifunctional urban nature, capable of delivering necessary urban ecosystem services. The seven sub projects are 1-3) Tools and pilots 4) Forum 5) Communication 6) Internationalization 7) Project management. There have been strong links between the subprojects. In order to facilitate cooperation between partners and subprojects, a collaborative group was created.

405 / 500 tecken

Länkar till externa webbsidor

Finns det en webbsida för projektet, klicka på knappen "Lägg till länk" nedan för att skriva in en sökväg.

URL

14 / 250 tecken

Beskrivning

0 / 100 tecken

URL

30 / 250 tecken

Beskrivning

0 / 100 tecken

SÄRSKILDA VILLKOR

Särskilt villkor

1. Beviljade projekt ska vara representerade av minst en projektpart vid de programkonferenser eller liknande aktiviteter som VINNOVA anordnar under projekttiden (till omfattningen högst tre under projekttiden). Kostnader för medverkan vid sådan programkonferens är stödberättigande.

Kommentarer

Christina Wikberger, Stockholms stad, (projektledare) och Annika Kruise, Malmö stad (projektpart) deltog i programkonferens i Karlstad 26-27 januari 2016 och i programkonferens i Stockholm 23-24 januari 2017.

182 / 1500 tecken

Särskilt villkor

2. Projektet ska senast i samband med basrapporten, separat, e-posta en projektbeskrivning (Word) och en projektpresentation (Powerpoint) till VINNOVA. Instruktioner kommer att skickas i ett separat e-postmeddelande till projektledaren i nära anslutning till beslutet.

Kommentarer

Projektbeskrivning och projektpresentation har lämnats i samband med basrapporten.

74 / 1500 tecken

Anvisningar och rekommendationer

Slutrapporten ska följa de särskilda anvisningarna för slutrapporter som finns publicerade på programmets webbsida www.vinnova.se/udi. VINNOVA förbehåller sig rätten att när som helst under dispositionstiden och utan särskild information justera dessa anvisningar.

UPPARBETADE KOSTNADER

Nedan ska upparbetade, faktiska projektkostnader fyllas i för redovisningsperioden.

Kostnaderna ska fyllas i för den koordinerande projektparten (koordinatör) och övriga projektparter. Om redovisningsperioden går över ett årsskifte ber vi dig fylla i kostnaderna i två kolumner då vi behöver veta fördelningen per kalenderår.

De förfyllda siffrorna i kolumnen "Budget" är hämtade från vyn "Projektparter, budget och finansiering" för aktuellt projekt.

Totalt för hela projektet

Totalt

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01	kr	%
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31		
Personalkostnader	603 586	670 524	19 644 433	19 786 276	141 843	0.7%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	604 904	1 503 496	6 673 700	5 791 301	-882 399	-15.2%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	256 724	171	2 534 131	1 776 140	-757 991	-42.7%
Indirekta kostnader	117 729	-226 234	6 677 584	6 783 782	106 198	1.6%
Totala kostnader	1 582 943	1 947 957	35 529 848	34 137 499	-1 392 349	-4.1%

Koordinerande projektpart (koordinator)

Stockholms Stad *Miljöförvaltningen (212000-0142)*

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01	kr	%
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31		
Personalkostnader	312 487	174 029	4 544 641	4 016 216	-528 425	-13.2%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	556 004	1 353 396	3 507 563	3 129 936	-377 627	-12.1%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	250 035	0	652 579	778 884	126 305	16.2%
Indirekta kostnader	79 793	52 078	1 326 931	1 190 926	-136 005	-11.4%
Totala kostnader	1 198 319	1 579 503	10 031 714	9 115 962	-915 752	-10.0%

Projektparter

Alba Ecological Information Institute *Albaeco (802407-9173)*

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	0	0	605 808	600 001	-5 807	-1.0%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	43 750	0	-43 750	0.0%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	0	0	0	32 500	32 500	100.0%
Indirekta kostnader	0	0	162 942	179 999	17 057	9.5%
Totala kostnader	0	0	812 500	812 500	0	0.0%

CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA AKTIEBOLAG *Akustik (556479-5598)*

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	0	0	1 605 631	1 321 250	-284 381	-21.5%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	7 324	62 500	55 176	88.3%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	0	0	6 882	50 000	43 118	86.2%
Indirekta kostnader	0	0	702 506	566 250	-136 256	-24.1%
Totala kostnader	0	0	2 322 343	2 000 000	-322 343	-16.1%

CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA AKTIEBOLAG

Arkitektur (556479-5598)

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	0	0	936 209	1 321 250	385 041	29.1%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	286 427	62 500	-223 927	-358.3%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	0	0	388 528	50 000	-338 528	-677.1%
Indirekta kostnader	0	0	410 308	566 250	155 942	27.5%
Totala kostnader	0	0	2 021 472	2 000 000	-21 472	-1.1%

Geografiska Informationsbyrån i Stockholm AB

Geografiska Informationsbyrån i Stockholm AB (559017-0568)

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	9 027	0	1 132 563	963 000	-169 563	-17.6%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	60 000	165 000	105 000	63.6%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	0	0	7 585	85 000	77 415	91.1%
Indirekta kostnader	-9 000	0	337 940	287 000	-50 940	-17.7%
Totala kostnader	27	0	1 538 088	1 500 000	-38 088	-2.5%

MALMÖ KOMMUN

MLJÖFÖRVALTNING - Bergsgatan (212000-1124)

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	20 854	0	447 735	529 738	82 003	15.5%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	106 639	0	106 639	150 000	43 361	28.9%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	4 906	0	73 224	64 208	-9 016	-14.0%
Indirekta kostnader	6 258	0	134 321	158 921	24 600	15.5%
Totala kostnader	138 657	0	761 919	902 867	140 948	15.6%

NCC Aktiebolag

NCC Aktiebolag (556034-5174)

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	0	0	610 082	908 614	298 532	32.9%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	0	62 500	62 500	100.0%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	0	0	500 591	50 000	-450 591	-901.2%
Indirekta kostnader	0	0	183 025	272 584	89 559	32.9%
Totala kostnader	0	0	1 293 698	1 293 698	0	0.0%

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN AB

SP Bygg och Mekanik, Borås (556464-6874)

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	33 869	1 850	1 342 570	1 042 124	-300 446	-28.8%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	68 468	538 391	469 923	87.3%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	1 563	171	128 312	283 155	154 843	54.7%
Indirekta kostnader	220	880	734 616	386 330	-348 286	-90.2%
Totala kostnader	35 652	2 901	2 273 966	2 250 000	-23 966	-1.1%

Stockholms universitet

Stockholm Resilience Center (202100-3062)

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	0	0	766 500	803 097	36 597	4.6%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	55 923	55 923	0	0.0%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	0	0	167 832	112 585	-55 247	-49.1%
Indirekta kostnader	0	0	390 915	409 565	18 650	4.6%
Totala kostnader	0	0	1 381 170	1 381 170	0	0.0%

SWEDEN GREEN BUILDING COUNCIL

SWEDEN GREEN BUILDING COUNCIL (802452-1950)

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	0	0	1 305 227	2 187 500	882 273	40.3%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	2 387 506	1 250 000	-1 137 506	-91.0%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	0	0	451 627	125 000	-326 627	-261.3%
Indirekta kostnader	0	-153 685	391 568	937 500	545 932	58.2%
Totala kostnader	0	-153 685	4 535 928	4 500 000	-35 928	-0.8%

U&W you&we Stockholm AB

U&W you&we Stockholm AB (556508-5692)

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	8 800	103 000	2 490 114	2 488 951	-1 163	0.0%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	0	136 500	136 500	122 051	-14 449	-11.8%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	0	0	111 615	54 564	-57 051	-104.6%
Indirekta kostnader	0	-243 000	747 914	746 934	-980	-0.1%
Totala kostnader	8 800	-3 500	3 486 143	3 412 500	-73 643	-2.2%

White arkitekter Aktiebolag

White Arkitekter (556140-1018)

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	130 373	0	2 655 531	2 543 939	-111 592	-4.4%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	-57 739	13 600	13 600	65 000	51 400	79.1%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	220	0	42 267	40 244	-2 023	-5.0%
Indirekta kostnader	14 005	0	794 052	763 317	-30 735	-4.0%
Totala kostnader	86 859	13 600	3 505 450	3 412 500	-92 950	-2.7%

WSP Sverige AB

WSP Sverige AB, Stockholm Globen (556057-4880)

	Upparbetade kostnader		Ack. kostnader	Budget	Återstår jfr med budget	
	2017-11-01	2018-01-01	2015-06-01	2015-06-01		
	2017-12-31	2018-03-31	2018-03-31	2018-03-31	kr	%
Personalkostnader	88 176	391 645	1 201 822	1 060 596	-141 226	-13.3%
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0	0	0	0.0%
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	0	127 500	127 500	100.0%
Övriga direkta kostnader inkl. resor	0	0	3 089	50 000	46 911	93.8%
Indirekta kostnader	26 453	117 493	360 546	318 206	-42 340	-13.3%
Totala kostnader	114 629	509 138	1 565 457	1 556 302	-9 155	-0.6%

Återbetalningskrav eller kommande utbetalning

Det slutliga bidraget som en bidragsmottagare har rätt till är det lägsta av *Max stödnivå × Rapporterade kostnader* eller *Max bidrag*. Max stödnivå och Max bidrag framgår av vårt beslut. Rapporterade kostnader (ackumulerade kostnader) är de kostnader som rapporterats in av projektet via lägesrapporter och denna slutrapport. Tabellen nedan visar **preliminärt** återbetalningskrav eller vad som är kvar att betala ut.

Återbetalningskrav eller kommande utbetalning

Projektparter	Max bidrag	Max stödnivå	Budget	Rapporterade kostnader	Slutligt bidrag	Återkrav
Stockholms Stad	3 646 386	41%	9 115 962	10 031 714	3 646 386	0
Alba Ecological Information Institute	325 001	41%	812 500	812 500	325 001	0
CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA AKTIEBOLAG	800 000	41%	2 000 000	2 322 343	800 000	0
CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA AKTIEBOLAG	800 000	41%	2 000 000	2 021 472	800 000	0
Geografiska Informationsbyrån i Stockholm AB	600 000	41%	1 500 000	1 538 088	600 000	0
MALMÖ KOMMUN	361 147	41%	902 867	761 919	312 387	48 760
NCC Aktiebolag	517 479	41%	1 293 698	1 293 698	517 479	0
RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN AB	900 000	41%	2 250 000	2 273 966	900 000	0
Stockholms universitet	552 467	41%	1 381 170	1 381 170	552 467	0
SWEDEN GREEN BUILDING COUNCIL	1 800 000	40%	4 500 000	4 535 928	1 800 000	0
U&W you&we Stockholm AB	1 364 999	41%	3 412 500	3 486 143	1 364 999	0
White arkitekter Aktiebolag	1 365 000	41%	3 412 500	3 505 450	1 365 000	0
WSP Sverige AB	622 521	41%	1 556 302	1 565 457	622 521	0
Totalt	13 655 000	-	34 137 499	35 529 848	13 606 240	48 760
Ej utbetalt bidrag						682 000
Kommande utbetalning - kvarvarande medel						633 240

KOMPLETTERANDE FRÅGOR

Vinnova vill gärna ha din uppfattning om hur väl följande frågor stämmer överens med vad du tycker. Svarsalternativen är graderade från 1 till 10, där 10 är högsta betyg och 1 det lägsta. Markera det alternativ som stämmer bäst överens med vad du tycker.

Då Vinnova ser över rapporteringen kan det upplevas att ni får svara på likartade frågor. Vi ber om överseende med detta.

1. Hur väl motsvarar projektresultatet förväntningarna vid projektstart? *

2. Hur enkelt har det varit att ansöka och rapportera i Vinnovas Intressentportal? *

3. Hur väl har Vinnovas vägledning och stöd fungerat under projektets gång? *

4. Hur nöjd är du med Vinnova som myndighet i sin helhet? *

5. Eventuella övriga kommentarer

0 / 500 tecken

6. Hur stor del av projektarbetet har utförts av män i %. *

BILAGOR

Här kan du ladda upp bilagor.

För ett stort antal av våra beslut finns särskilda krav på rapportering. Dessa framgår i så fall av beslutsmeddelandets särskilda villkor. Mallar till läges- och slutrapportering för utlysningar med särskilda rapporteringskrav finns på Rapportmallar

Revisorsintyg *

Om en bidragsmottagares maximala bidragsbelopp enligt beslutet uppgår till 3 miljoner kronor eller mer ska revisorsintyg från kvalificerad revisor avseende bidragsmottagaren bifogas slutrapporten. För kommun, landsting, statliga myndigheter, universitet och högskola accepteras också revisorsintyg från kommunal yrkesrevisor eller internrevisor. Kostnader för revisorsintyg kan tas upp i slutrapporten även om fakturan inte kommit.

En eller flera av projektparterns bidrag är 3 miljoner eller mer vilket gör att revisorsintyg krävs och måste laddas upp nedan.

Mall för revisorsintyg samt Instruktion för revisorns granskning av bidragsprojekt finns här:

<https://www.vinnova.se/sok-finansiering/regler-for-finansiering/allmanna-villkor/>

Revisorsintyg

Revisorsintyg_1.pdf

Övriga bilagor

Övriga bilagor_1.pdf

Övriga bilagor_2.pdf

Övriga bilagor_3.pdf

UPPFÖLJNINGSPRÅGOR

Slutrapport UDI Steg3 - koordinator

Mål 1. Nya, förnyade eller fördjupade strategiska allianser, partnerskap och nätverk

Frågorna i denna del av enkäten rör det första av fem mål för UDI som bl.a. innefattar att programmet ska bidra till en mobilisering av aktörer och etablering av långsiktiga och gränsöverskridande samarbeten som ökar förmågan att möta samhällsutmaningar.

Har projektet lett till nya samarbeten av betydelse för Er organisations FoU- och innovationsverksamhet?

- ☒ Ja
☐ Nej

Ange hur många nya samarbetsparter Er organisation fått till följd av projektet.

12

Ange organisationstyp för de nya samarbetsparterna.

- ☐ Industri
☒ Offentlig verksamhet
☒ Akademi
☒ Forskningsinstitut
☐ Civilsamhället
☐ Annan typ, ange:

Ge en kort och övergripande beskrivning av de nya samarbetena med avseende på syfte och omfattning.

Samarbetet med de ingående parterna i C/O City fortsätter i den förening som bildats.

Vilket strategiskt värde bedömer ni att det genomförda projektet har haft för Er organisation på en skala från 1 till 5 där 1=inget eller mycket litet strategiskt värde och 5= mycket stort strategiskt värde?

	1	2	3	4	5
Strategiskt värde	☐	☐	☐	☐	☒

Hur påverkade Vinnovas finansiering projektet (flera svar möjliga)?

- ☒ Projektet hade inte genomförts utan den
☐ Projektet kunde genomföras i större skala
☐ Projektet kunde genomföras på kortare tid
☐ Projektet kunde genomföras med ambitiösare mål
☒ Projektet kunde genomföras med andra organisationer
☐ Projektet påverkades inte alls
☐ Projektet påverkades på annat sätt, ange hur

Mål 2. En stärkt förmåga att bedriva innovationsarbete i gränslandet mellan privat och offentlig sektor

Frågorna i denna del av enkäten rör det andra av fem mål för UDI som bl.a. innefattar att programmet ska bidra till att offentliga verksamheter aktivt och systematiskt efterfrågar och bidrar till att utveckla innovativa lösningar för att möta samhällsutmaningar.

Har projektet resulterat i policy eller metoder för offentlig verksamhet eller politik?

☒ Ja

Ange antal policy och metoder för offentlig verksamhet eller politik som projektet resulterat i.

5

Beskriv kort respektive policy eller metod för offentlig verksamhet eller politik som projektet resulterat i samt ange på vilken nivå som den används (kommunal, regional, nationell, internationell)

Kommunal nivå:

Ekosystemtjänster finns nu i Stockholms stads budget och i facknämndernas respektive budget.

Ekosystemtjänster finns med i översiktsplan (nyligen antagen), i miljömålen, Grönare Stockholm och verktyg som Grönytefaktor ställs som krav i exploateringsavtal i markanvisningar på stadens mark.

Har Er organisation för projektets räkning deltagit i arrangemang som syftar till att påverka policy, regleringar m.m. (t. ex Almedalen)?

☒ Ja

☐ Nej

Ange antal arrangemang:

2

Beskriv syfte med och resultat av deltagande för projektet

syftet har varit att nå målgrupper (sambandsbyggnadssektorn) för att synliggöra ekosystemtjänster i stadsutvecklingen och de möjligheter de skapar samt visa på verktyg och metoder som finns tillgängliga.

Har projektet genomfört egna arrangemang i syfte att påverka policy, regleringar m.m.?

☒ Ja

☐ Nej

Ange antal arrangemang.

1

Beskriv kortfattat respektive arrangemangs syfte, resultat och deltagare:

O/O City ordnade tillsammans med Boverket och Naturvårdsverket en konferens i november 2017 "Gröna lösningar skapar levande städer". Syftet var att i samverkan med myndigheterna skapa intresse och efterfrågan om att jobba med ekosystemtjänster. På konferensen deltog 300 personer. Miljöminister Karolina Skog inledningstalade.
<https://hallbarstad.se/cocity/konferensen-grona-losningar-skapar-levande-stader/>

Ange i vilken grad som projektet har stärkt Er organisations förmåga att bedriva innovationsarbete i gränslandet mellan privat och offentlig sektor på en 5-gradig skala där 1= inte alls eller i mycket låg grad och 5= i mycket hög grad.

	1	2	3	4	5
Stärkt förmåga	☐	☐	☐	☒	☐

Mål 3. Ökad/reell kund- och användarinvolvering

Frågorna i denna del av enkäten rör det tredje av fem mål för UDI som bl.a. innefattar att programmet ska bidra till att aktörerna, jämfört med tidigare, i större utsträckning utvecklar innovationer tillsammans med, snarare än för, användarna, kunderna och medborgarna.

Hur bedömer Ni att projektet involverat kunder/användare jämfört med vad Er organisation normalt gör i forsknings- och innovationsprojekt på en skala från 1 till 5 där 1= mycket lägre grad av involvering och 5= mycket högre grad av involvering?

	1	2	3	4	5
Kundinvolvering	☐	☐	☐	☐	☒

Hur bedömer Ni att projektet involverat organisationer från civilsamhället (ideella föreningar, patientföreningar, NGO:s etc.) jämfört med vad Er organisation normalt gör i forsknings- och innovationsprojekt på en skala från 1 till 5 där 1= mycket lägre grad av involvering och 5= mycket högre grad av involvering?

	1	2	3	4	5
Civilsamhällsinvolvering	☒	☐	☐	☐	☐

Mål 4. Ett konkret värdeskapande och nyttiggörande

Frågorna i denna del av enkäten rör det fjärde av fem mål för UDI som bl.a. innefattar att programmet ska bidra till att det utvecklas lösningar som direkt eller indirekt tydligt bidrar till ekonomisk, grön och socialt hållbar tillväxt.

Har projektet lett till ansökningar för Er organisation om - eller godkända - patent eller andra immaterialrättsskydd?

- ☐ Ja
☒ Nej

Ange antalet ansökningar om patent eller andra immaterialrättsliga skydd som projektet resulterat i för Er organisation. Klicka OK och fyll i tabellen.

Antal ansökningar

0

	Typ av skydd	IPR-nummer	Immaterialrättsligt skydd beviljat
--	--------------	------------	------------------------------------

Har patenten eller de andra immaterialrättigheter gett Er organisation licensintäkter eller royalties?

- ☐ Ja
☐ Nej

Uppskatta intäkterna under projektperioden i miljoner SEK av dessa licensintäkter och royalties.

Miljoner SEK

Har projektet för Er organisation resulterat i nya eller väsentligt förbättrade produkter (varor eller tjänster)?

- ☒ Ja
☐ Nej

Ange antalet nya eller väsentligt förbättrade produkter (varor eller tjänster). Klicka på OK och fyll därefter i tabellen.

Antal produkter

9

	Vara	Tjänst	Annat	Beskriv kortfattat produkten
	☐	☒	☐	Grönytefaktor Allmän plats, excelverktyg för planering
	☐	☒	☐	Vägledning och exempelsamling - manual för planering och goda exempel
	☐	☒	☐	Gröna klimatskal -fukt, energi och brand. fakta och tester

☐	☒	☐	Grön bullerlösningar - modellering
☐	☒	☐	konnektivitet - modellering och pop-up park
☐	☒	☐	Dagvatten - modellering
☐	☒	☐	Samhällsnyttor med EST- vägledning för värdering
☐	☒	☐	Citylab- EST i certifieringssystem
☐	☒	☐	värme - modellering

Har denna/dessa produkter (varor eller tjänster) resulterat i intäkter för Er organisation?

- ☐ Ja
☒ Nej

Uppskatta intäkterna under projektperioden i miljoner SEK som produkten/produkterna har genererat.

Miljoner SEK

Har projektet för Er organisation resulterat i nya, eller väsentligt förbättrade, processer eller sätt att organisera verksamheter?

- ☐ Ja
☒ Nej

Har det resulterat i kostnadsbesparingar eller effektiviseringar för Er organisation?

- ☒ Ja
☐ Nej

Uppskatta det ekonomiska värdet i miljoner SEK som genererats av besparingarna eller effektiviseringarna under projektperioden för Er organisation:

Miljoner SEK

Beskriv kortfattat processen eller sättet att organisera verksamheten.

Har projektet för Er organisation resulterat i nya, eller väsentligt förbättrade affärsmodeller eller strategier?

- ☐ Ja
☒ Nej

Beskriv kortfattat affärsmodellen eller strategin och dess implementering i verksamheten.

Har projektet resulterat i varaktiga nyanställningar i Er organisation?

- ☐ Ja
☒ Nej

Uppskatta antalet varaktiga nyanställningar (i månår) som Er organisation gjort för att kunna genomföra projektet:

Totalt Varav kvinnor

Hur stor andel av antalet personer som har arbetat i projektet är kvinnor i %?

Hur stor andel av projektarbetet har utförts av män i %?

43

Hur stor andel av projektarbetet har utförts av kvinnor i %?

57

Hur stor andel av antalet personer i beslutsfattande position i projektet (projektledare, arbetspaketledare, styrgrupp) har varit män i %?

60

Hur stor andel av antalet personer i beslutsfattande position i projektet (projektledare, arbetspaketledare, styrgrupp) har varit kvinnor i %?

40

Har projektet aktivt arbetat med jämställdhetsfrågor (kön och/eller genus)?

- ☐ Ja, vi har använt specifika metoder och/eller verktyg
- ☐ Ja, vi har involverat personer som har jämställdhetskompetens
- ☒ Ja, men vi har inte använt specifika metoder/verktyg eller involverat jämställdhetskompetens
- ☐ Nej, vi har inte arbetat aktivt med jämställdhetsfrågor

Om ja på föregående fråga, har jämställdhetsarbetet haft en positiv påverkan på projektet?

- ☐ Ja, på projektets organisation och team
- ☒ Ja, på projektets processer och genomförande
- ☐ Ja, på utformningen av idén och lösningen
- ☐ Nej, ingen positiv påverkan
- ☐ Vet ej

Har framtagna lösningar i projektet gett positiva miljöeffekter?

- ☐ Ja, direkta miljöeffekter
- ☒ Ja, indirekta miljöeffekter
- ☐ Nej
- ☐ Nej, projektet har tvärtom lett till negativa miljöeffekter
- ☐ Vet ej

Har projektet resulterat i spinn-off projekt som Er organisation deltar i?

- ☒ Ja
- ☐ Nej

Ange antal spinn-off projekt. Klick OK och fyll sedan i tabellen.

Antal spinn-off projekt

1

	Titel på spinn-off projekt	Beskriv kortfattat projektets karaktär	Genomförs i samverkan med parter i UDI-projektet	Genomförs i samverkan med parter som ej är med i UDI-projektet
	projekt inom Grönare Stockholm och Grönare Städer	planering och byggande av naturbaserade lösningar	☐	☒

Har projektet för Er organisation resulterat i publikationer (inkl. populärvetenskapliga artiklar)?

- ☐ Ja
- ☒ Nej

Uppskatta antal publikationer fördelat på publikationstyp.

	Artikel i tidskrift	Monografi	Konferensbidrag	Populärvetenskaplig artikel	Annan typ av publikation
Antal					

Mål 5. En starkt attraktivitet och investeringsvilja

Frågorna i denna del av enkäten rör det femte av fem mål för UDI som bl.a. innefattar att projekten har en lyskraft och relevans som innebär att de attraherar nya investeringar vilka i sin tur leder till ytterligare kraftsamlingar.

Har projektet lett till ökade FoU eller andra innovationsinvesteringar i Er organisation?

- ☒ Ja
☐ Nej

Beskriv dessa investeringars syfte, omfattning etc.

Nya projekt och investeringar inom ramen för Grönare Stockholm
 Föreningen C/O City har bildats.

Har utländska organisationer medverkat i projektet i egenskap av kund/användare av projektnytt?

- ☒ Ja
☐ Nej

Ange antal utländska organisationer. Klicka OK och fyll sedan i tabellen.

Utländska organisationer

1

Ange organisationens namn

C/O City Brasil

Har projektet genomfört aktiviteter som syftar till att sprida information om projektet utomlands?

- ☒ Ja
☐ Nej

Uppskatta antalet aktiviteter som projektet genomfört med syfte att sprida information om utomlands.

5

Ge en kort och övergripande beskrivning av respektive aktivitet.

C/O City har samarbetat med Brasilianska aktörer i Brasília och Fortaleza. Ett nätverk har bildats motsvarande C/O City i Brasilien som samlar aktörer inom stadsbyggnad. Svenska parter har varit i Brasilien och de brasilianska parterna har varit i Sverige, bland annat på våra konferenser. Piloter med test av verktyg/metoder har genomförts i Brasilien.

Har några av projektparterna erhållit finansiering för projektet som ligger utanför den budget som ni rapporterat till Vinnova??

- ☐ Ja
☐ Nej
☒ Vet ej

Ange vilken typ av finansiär och erhållet belopp i miljoner SEK:

	Miljoner SEK
Svensk offentlig finansiär (exkl. Vinnova)	
Svensk privat finansiär	

EU	
Annan utländsk finansiär	

Kommer projektkonsortiet att söka finansiering från annan finansiär för att vidareutveckla resultat från projektet (flera svar möjliga)?

- ☒ Ja, från annan svensk offentlig finansiär
- ☐ Ja, från EU
- ☐ Ja, från privat finansiär
- ☐ Nej
- ☐ Vet ej

Ange antal svenska respektive utländska (utländsk organisation = organisation utan verksamhet i Sverige) organisationer som deltagit i projektet och antal svenska och utländska organisationer som ingått i projektets referensgrupp samt av dem insatta arbetstimmar och eventuella ekonomiska insatser (utöver arbetstid) i miljoner SEK under projektperioden:

	Antal svenska parter i projektet	Antal utländska parter i projektet	Antal svenska organisationer i referensgrupp	Antal utländska organisationer i referensgrupp	Referensgruppens insats i antal timmar	Referensgruppens ekonomiska insats (miljoner SEK)
Universitet och Högskolor	2					
Forskningsinstitut	1					
Små och medelstora företag	5					
Stora företag	2					
Offentlig sektor (inkl. myndigheter)	2					
Civilsamhället (t.ex. ideella organisationer och branschorganisationer)	0					

Tack för dina svar! Gå till nästa sida för klarmarkering av enkäten.

FÖRHANDSGRANSKA OCH SKICKA IN

Inskickad av

Förnamn

Christina

Efternamn

Wikberger

E-postadress

christina.wikberger@stockholm.se

Universitet/Högskola/Institut/Företag etc

Rapport över faktiska iakttagelser

Vinnovas diarienummer 215-00415	Rapporten avser perioden 2015-06-01 – 2018-02-28	Granskat belopp 10 031 714 kr
Uppdragsgivare (bidragsmottagande organisation) Stockholms Stad, Miljöförvaltningen		Organisationsnummer 212000-0142
Projektnamn C/O City		

Vi har genomfört de granskningsåtgärder som vi kommit överens om och som anges nedan rörande utgifter i ovanstående projekt. Vårt uppdrag har utförts enligt SNT 4400 *Uppdrag att utföra granskning enligt särskild överenskommelse rörande finansiell information*.

Granskningsåtgärderna har vidtagits enbart för att hjälpa er att bedöma riktigheten av nedlagda kostnader i projektet.

Granskningen har genomförts enbart som ett led i uppdragsgivarens åtagande gentemot Vinnova att redovisa hur bidrag från Vinnova har använts och har omfattat följande:

1. Granskning av att kostnader som upptagits i slutrapport avser ovan angiven projekttid och endast innehåller kostnadsslag som tillåts enligt beslutad stödgrund och att kostnaderna är stödberättigande enligt *Guide till Vinnovas villkor för stödberättigande kostnader*.
2. Granskning av att kostnaderna, inklusive personalkostnaderna, är redovisad på en projektspecifik kod eller på annat sätt särskiljbara från bidragsmottagarens övriga transaktioner så att risk för dubbelfinansiering inte föreligger
3. Granskning av att respektive kostnadsslags utfall inte väsentligt avviker mot senast godkänd budget
4. Granskning av att alla kostnader finns i bidragsmottagarens bokföring
 - Stickprov har i första hand gällt större poster och omfattar 60,8 % av de totala kostnaderna.
5. Granskning av att bidragsmottagarens redovisningsmässiga hantering överensstämmer med god redovisningssed och att fastställd attestordning följts.

Iakttagelser

Vi har gjort följande iakttagelser:

1. Under punkt 1 finner jag ingen avvikande iakttagelse att rapportera.
2. Under punkt 2 finner jag ingen avvikande iakttagelse att rapportera.

3. Under punkt 3 finner jag ingen avvikande iakttagelse att rapportera.
4. Under punkt 4 finner jag ingen avvikande iakttagelse att rapportera.
5. Under punkt 5 finner jag ingen avvikande iakttagelse att rapportera.

Begränsning

Eftersom de granskningsåtgärder som vidtagits enligt ovan varken är en revision enligt International Standards on Auditing eller en översiktlig granskning enligt ISRE bestyrker vi inget om den ekonomiska redovisningen. Om vi hade genomfört ytterligare granskningsåtgärder eller om vi hade utfört en revision enligt International Standards on Auditing, eller en översiktlig granskning enligt ISRE, skulle andra förhållanden kanske ha kunnat komma till vår kännedom och ha rapporterats till er.

Vår rapport är enbart avsedd för det syfte som angivits i det första stycket i denna rapport och för er information, och den ska inte användas för något annat syfte eller spridas till andra parter än Vinnova. Rapporten gäller endast det som angivits ovan och omfattar inte någon av Stockholm stads finansiella rapporter i sin helhet.

Ort	Datum
Uppsala	2018-03-28
Namnteckning	

Namnförtydligande	Peter Alm Lindström
Titel	Auktoriserad Revisor
Telefonnummer	0709-295129
Adress	Peter.alm@pwc.com

UDI – C/O City

Slutrapportering Steg 3 Följdinvestering

1. Sammanfattning

C/O City sprider kunskap och skapar verktyg för att låta naturen lösa många av stadens stora utmaningar. Det gör vi för att våra städer blir allt tätare, samtidigt som effekterna av bland annat klimatförändringar, buller och luftföroreningar påverkar livskvaliteten hos städernas invånare. Med smart planering kan vi ta vara på stadsnaturens förmåga att hantera dessa utmaningar så att städer kan växa mer hållbart.

Under projektets tredje och sista steg har planeringsverktyg som togs fram i steg 2 testats och vidareutvecklas i pilotprojekt. Resultaten har tillgängliggjorts för aktörer som jobbar med samhällsbyggnad. Under projekttiden har:

- 9 verktyg och metoder har testats och vidareutvecklats i cirka 20 skarpa pilotprojekt.
- Samverkan med Boverket och Naturvårdsverket, vilket resulterat i konkreta samarbeten om slutkonferens, grönytefaktor och vägledning.
<http://hallbarstad.se/cocity/>
<https://co-city-konferens.confetti.events/>
www.cocity.se
- På C/O City konferensen den 17 november 2017 i Stockholm presenterades resultaten från arbetet. Runt 300 personer fyllde plenum och miljöminister Karolina Skog inledningstalade och invigde konferensen ”Gröna lösningar skapar levande städer”. Under dagen presenterades resultat, verktyg och mångfunktionella lösningar som möjliggör ekosystemtjänster i stadsplaneringen. Konferensen arrangerades av parterna inom C/O City, Boverket, Naturvårdsverket och Vinnova.
- Resultat från piloter om Gröna klimatskal och Ekonomi och Nyttä har presenterats under tre frukostseminarier som anordnades i samband med att demobäddar av gröna tak ställs ut vid Tekniska nämndhuset i Stockholm.
- C/O City kommunicerar urbana ekosystemtjänster på <http://hallbarstad.se/cocity> Projektparterna gör inlägg på Hållbar stad cirka 1-2 gånger i månaden enligt den plan som tagits fram inom kommunikationen.
- En affärsmodell för en fortsättning för C/O City efter projektiden har tagits fram. En förening och bolag har bildats som en fortsättning efter projektet slut. Föreningens namn är C/O City.

STADSNATURENS SAMHÄLLSVINSTER

Figur 1. Stadsnaturens samhällsvinster. För att bygga hållbara städer behövs ekosystemtjänster i städer. Ekosystemtjänster är de funktioner hos ekosystemet som på något sätt gynnar människan, det vill säga upprätthåller eller förbättrar människans välmående. De är tjänster vi får gratis av naturen som till exempel pollinerande insekter, vattenrening via våtmarker, skadedjursbekämpare eller skugga av träd.

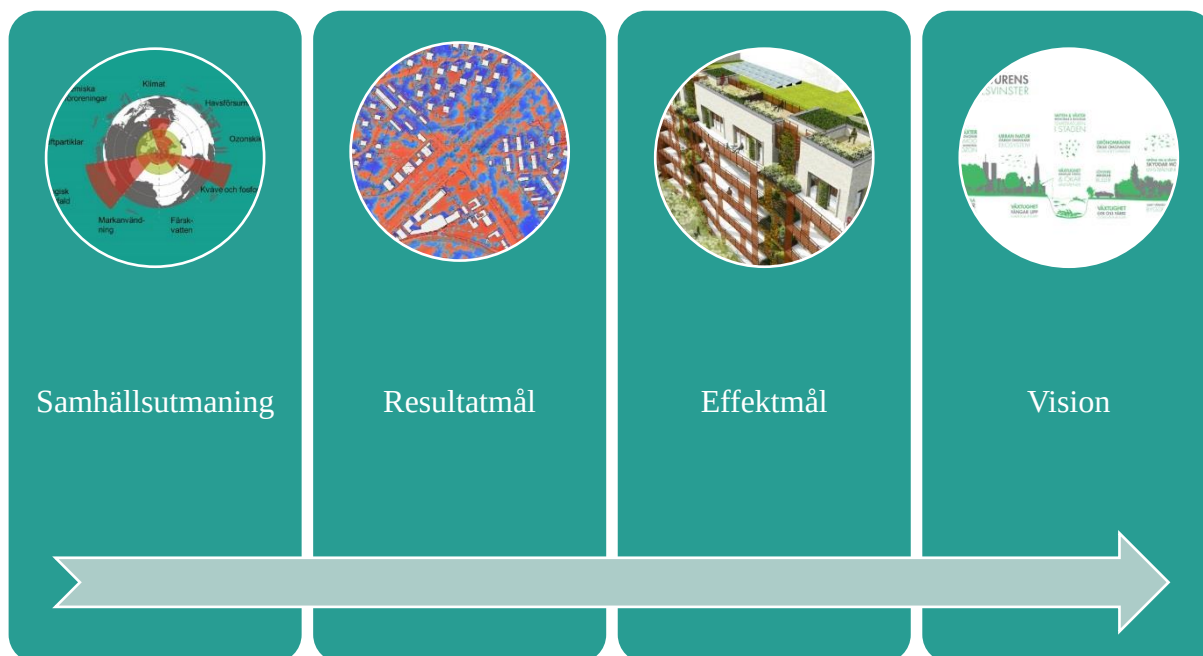
MÅL MED C/O CITY

- Verktyg och metoder
- Ekosystemtjänster - effektiv och ekonomisk lösning i hållbar stadsutveckling.
- Samhälls- och företagsekonomiska beräkningar - nytta och besparingar.
- Byggföretag och konsulter - nya marknader och erbjudanden.
- Myndigheter använder och efterfrågar C/O City resultat och aktörer.
- Forum för kunskapsspridning, campus och marknadsplats.
- Modell för internationalisering.

Figur 2. Sammanfattning av mål för C/O City.

2. Projektets effektlogik

Samhällsutmaning Hållbara attraktiva städer	Resultatmål Uppnådda vid projektets slut	Effektmål Uppnådda 3-5 år efter projektets slut	Vision C/O City skapar levande städer
Urbanisering Klimatförändringar Förlust av biologisk mångfald och fungerande ekosystem	1 Myndigheter använder och efterfrågar C/O Citys resultat och aktörer, för spridning av hur man kan använda verktyg och metoder.	Etablerade metoder och angreppssätt spridda och kända i samhällsbyggnadssektorn.	Ett samhällsbyggande där förvaltning och skapande av urbana ekosystemtjänster utgör en naturlig drivkraft. Svenska aktörer levererar analyser, tjänster, system och produkter i världsklass, till gagn för såväl stadernas invånare som vår internationella konkurrenskraft.
	2 Ekosystemtjänster används och ses som en effektiv och ekonomisk lösning i hållbar stadsutveckling.	Ekosystemtjänster är integrerade i regelverk och certifieringssystem.	
	3 Verktyg och metoder har testats och fungerar i flera olika typer av miljöer.	Teknik och systemlösningar brett tillgängliga, till priser som marknaden tål.	
	4 Databasen är vidareutvecklad och digital.	Beställare i offentlig och privat sektor som aktivt kravställer med fokus på ekosystemtjänster i planering, upphandling och byggande.	
	5 Verktyg, metoder och data har tillgängliggjorts för olika användare genom hemsida/webblösning och konferenser.	Ett "community of practice" som driver idéutbyte och vidareutveckling.	
	6 Databasen och piloter har gett samhälls-ekonomiska och företagsekonomiska beräkningar som påvisar nytta och besparingar.		
	7 Internationell spridning till Brasilien. Utbyte av verktyg, metoder, data, nätverk, uppbyggnad av internationell sida och webbportal.		

Figur 3. Effektlogik för C/O City.

Resultat och koppling till resultatmål i projektets effektlogik redovisas i bilaga 1. Projektet har inte haft några indikatorer för att mäta framsteg. Däremot avspeglas framstegen väl i hur intresset för urbana ekosystemtjänster ändrats i samhället (se avsnitt 3. Identifierat möjligheter och hinder kopplat till nyttiggörande).

Mål 1. Myndigheter använder och efterfrågar C/O Citys resultat och aktörer, för spridning av hur man kan använda verktyg och metoder.

Målet är uppnått. Myndigheter som Boverket och Naturvårdsverket använder C/O Citys resultat och har sett C/O City som en viktig katalysator för sitt eget arbete med ekosystemtjänster. Ett samarbete har utvecklats mellan C/O Citys parter, Boverket och Naturvårdsverket där gemensamma aktiviteter har genomförts som t.ex. slutkonferensen. Det har även genomförts möten för att hitta fortsatta samverkansmöjligheter. Några områden där C/O Citys resultat har lett vidare till andra spinn-off effekter är t.ex.

- Boverkets vägledning - en vidareutveckling av C/O Citys vägledning med fokus på lagstiftning. C/O City har hjälpt till med Boverkets vägledning (som en följd av C/O Citys vägledning).
- Grönytefaktorn (GYF). Naturvårdsverket har gjort artiklar om Grönytefaktorn för att hjälpa till att sprida kunskap och erfarenhet. De har även planerat att göra en sammanställning av vad GYF är och hur den kan användas.
- Ikoner för att kommunicera ekosystemtjänster. C/O Citys ikoner har tillgängliggjorts så att de kan användas som en standard.

Andra spinn-off effekter är att urbana ekosystemtjänster nu finns med i innovationsprogram som t.ex. Viable Cities (Statens innovationsprogram) som leds av KTH. Vi har inte några belägg för att C/O City har haft en direkt inverkan på detta och den utveckling som skett med intresset för ekosystemtjänster i samhället. Men C/O City har lagt stort fokus på kommunikation för att synliggöra ekosystemtjänster och flera aktörer i samhället har bekräftat projektets betydelse.

(Se även avsnitt 3. Identifierat möjligheter och hinder kopplat till nyttiggörande).

Mål 2. Ekosystemtjänster används och ses som en effektiv och ekonomisk lösning i hållbar stadsutveckling.

Målet är delvis uppnått. De resultat som projektet tagit fram kan användas för att påvisa att ekosystemtjänster är effektiva och ekonomiska lösningar som även genererar samhällsnyttor. Men det tar lång tid att implementera och förändra synen på grön-blå lösningar som ekonomiska lösningar. Effekter är än så länge för tidiga att se, även om synen har börjat förändras. C/O City har tagit fram exempel, men ännu fler exempel behöver tas fram.

Mål 3. Verktyg och metoder har testats och fungerar i flera olika typer av miljöer.

Målet är uppnått. 9 verktyg har vidareutvecklats och testats i cirka 20 piloter (se bilaga 1.) Verktygen har tagits fram för att kunna användas av olika aktörer (planerare, arkitekter, byggaktörer, konsulter, politiker) inom stadsutvecklingen och i olika skeden och skalor. Verktygen är färdiga för att användas och de kan även fortsätta att vidareutvecklas, t ex genom att göras digitala eller utvecklas för flera ändamål. Verktygen kommer finnas tillgängliga på hemsida, Hållbar stad, genom den nybildade föreningen och genom parternas intresse och behov av att använda verktygen i sina organisationer och i uppdrag.

Mål 4. Databasen är vidareutvecklad och digital.

Målet är delvis uppnått. Databasen har utvecklats och använts för de andra verktyg som tagits fram som t ex samhällsekonomiska värderingar/kvantifieringar och grönytefaktor. Databasen finns som en excel-databas och har ännu inte utvecklats till en digital produkt.

Mål 5. Verktyg, metoder och data har tillgängliggjorts för olika användare genom hemsida/webblösning och konferenser.

Målet är uppnått. Resultaten har tillgängliggjorts med olika aktiviteter inom kommunikationen som konferenser, föredrag, på projektets hemsida, genom Hållbar stad, artiklar m.m. (se även bilaga 1 och avsnitt 5. Utvecklad nyttiggörande- och kommunikationsplan).

Mål 6. Databasen och piloter har gett samhälls-ekonomiska och företagsekonomiska beräkningar som påvisar nytta och besparingar.

Målet är uppnått. Se även mål 1 och 2. I pilotprojekt har beräkningar genomförts som påvisar nytta och besparingar. Dessa har kommunicerats på konferenser i exempelsamlingen och som egen rapport.

Mål 7. Internationell spridning till Brasilien. Utbyte av verktyg, metoder, data, nätverk, uppbyggnad av internationell sida och webbportal.

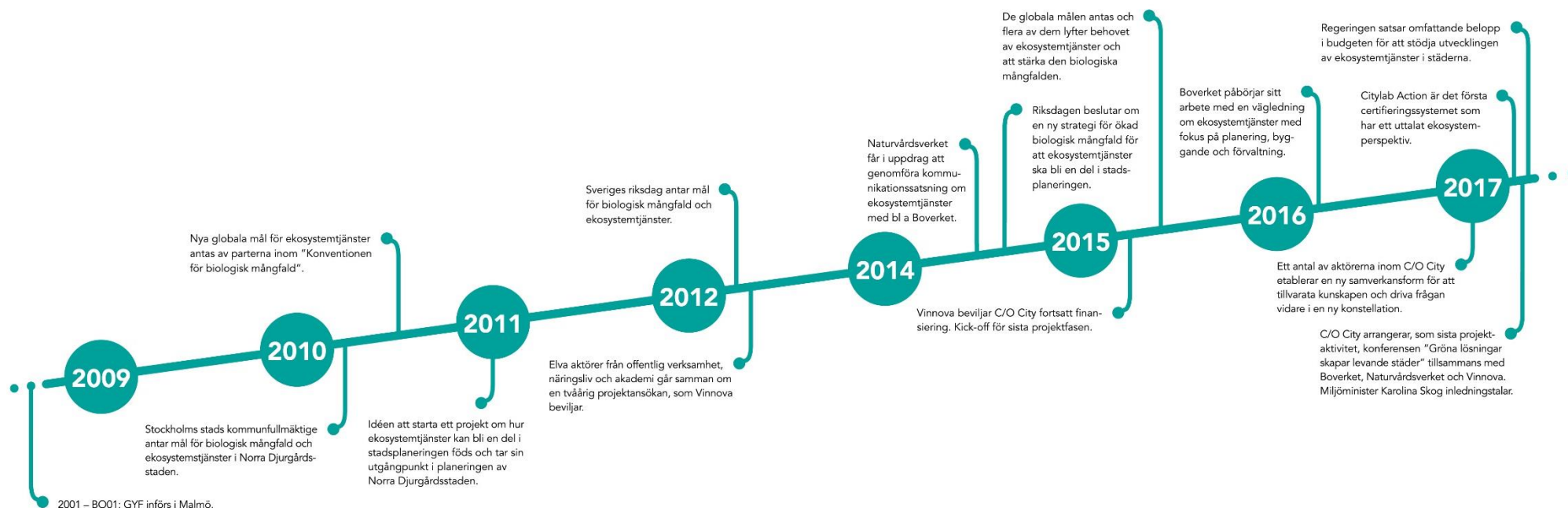
Målet är uppfyllt. C/O City har samverkat med aktörer inom samhällsbyggnadssektorn i Fortaleza och Brasília. Ett nätverk C/O City Brasil har byggts upp och samarbetsavtal har upprättats mellan flera svenska och brasilianska parter. Utbyte har skett genom att de brasilianska parterna har varit i Sverige, svenska parter har varit i Brasilien. Verktyg och metoder har testats på piloter i Brasilien. Se även bilaga 1 och separat rapport om internationalisering listad i bilaga 4. Lista över projektets rapporter.

3. Identifierat möjligheter och hinder kopplat till nyttiggörande

- Projektet C/O City har legat mycket rätt i tiden, då intresset för ekosystemtjänster i stadsplanering exploderat under de senaste åren. Som exempel kan nämnas den nämnda statliga utredningen, den nya strategin för biologisk mångfald och ekosystemtjänster som innehåller uppdrag till olika myndigheter som har genomförts parallellt med C/O City och regeringens satsning på Grönare Städer 2017. Dessa uppdrag har haft en stark koppling till de verktyg och resultat som kommit fram i C/O City. Med den kunskap som byggts upp i projektet finns ett tids- och kunskapsmässigt förspår, inte minst i ett internationellt perspektiv, för svenska aktörer.
- Kunskapen om urbana ekosystemtjänster har ökat. Kommuner, konsulter och byggbolag signalerar att det råder efterfrågan på metoder, verktyg, gröna lösningar och exempel. Det hittills utförda arbetet i projektet har väckt stort intresse bland svenska och internationella besökare bland annat till Norra Djurgårdsstaden i Stockholm och på olika konferenser. Sweden Green Building Council har fått med EST i ett svenskt certifieringssystem för stadsdelar, vilket också förväntas medföra en efterfrågan.
- Ett hinder för nyttiggörande kan vara att aktörer fortfarande inte vill ta eventuella merkostnader för att använda verktyg och att bygga gröna lösningar, då det återstår att ta fram flera exempel på samhälls- och företagsekonomiska beräkningar samt tid för att öka förståelsen för nyttan, vem som ska betala och ansvara för drift.
- Resultaten har nått en bred målgrupp av aktörer inom politik, kommun, civilsamhälle, näringslivet och akademi i Sverige, vilket bidragit till en allmän höjning av medvetandet i sektorn och är en förutsättning för att nya tjänster och produkter ska efterfrågas. C/O Citys resultat och produkter har introducerats internationellt, främst Brasilien, men även till andra länder. Resultaten har varit starkt efterfrågade.
- Sverige ses som föregångare inom hållbar stadsutveckling och hur vi använder EST i byggandet. Sverige stärker sin attraktivitet som forsknings- och innovationsland då forskningen på området ligger i framkant.
- Kravställare som kommuner och byggherrar använder verktyg och ekosystemtjänster i upphandlingar och kravställningar för att uppnå en hållbar stadsutveckling.
- Att projektet har haft en tydlig FoU-dimension har frigjort tid för reflektion och värdering av vunna erfarenheter från tidigare arbeten. Konventionella projekt tillåter sällan denna typ av aktiviteter, trots att de är centrala för organisationens utveckling av

nya tjänster. Det finns ett ökande intresse för ekosystemtjänster bland offentliga beställare av utredningar och underlag, och medverkan i C/O City har utan tvekan bidragit till (och i några fall varit helt avgörande) för att få genomföra projekt i den kunskapsmässiga frontlinjen. Projektreferenser är inte sällan helt avgörande för att utvärderingen av anbud ska utfalla till konsultens fördel och C/O City har utgjort en tung referens i flera viktiga anbud.

- Medverkan i projektet har givit tillgång till ett nätverk av företag och organisationer med liknande intressen och kompetens, vilket varit till stor nytta i arbetet i andra projekt, liksom i rekrytering och marknadsföringssammanhang.
- För byggaktörer innebär verktyg och kompetens om hur ekosystemtjänster kan utnyttjas i byggandet möjligheter till nya innovativa kunderbjudanden med gröna lösningar.
- Projektet har skapat en ökad marknad och efterfrågan för aktörer längre ner i värdekedjan som säljer och utvecklar teknik, produkter och lösningar för t.ex. gröna väggar, gröna tak, regnträdgårdar, bioretentionssystem, växter för olika funktioner, växtbäddsprodukter, nya lösningar för gatuträd och gårdar, bevattningslösningar och produktutveckling av skötselmetoder för grönytor. Kopplingen mellan C/O City och andra FoU-projektet som "BiodiverCity", "Kvalitetssäkrade systemlösningar för gröna anläggningar/tak på betongbjälklag med nolltolerans mot läckage" och "Klimatsäkrade systemlösningar för urbana ytor" har varit betydelsefull.
- Ett hinder kan vara att aktörer längre ner i värdekedjan inte möter upp den tekniska efterfrågan på grön-blåa lösningar och driften av dessa. Idag råder stor brist på kompetens om hur man sköter t ex gröna tak på en fastighet samt hur man ska upphandla denna tjänst för att få kompetent drift.
- Ett hinder för gröna tak av andra typer än tunna sedumtak, är att det saknas standard och regler i BBR för att få taken godkända ur brandsynpunkt. En sådan standard behöver finnas om andra gröna taklösningar än sedumtak ska kunna bli en realitet.
- Konferenser som "Building Sustainability" och projektets slutkonferens "Gröna lösningar skapar levande städer" har varit betydelsefulla för nyttiggörandet och spridning av resultat från C/O City till målgrupper.
- Medverkande konsulter och byggföretag har skapat en unik plattform för internt utvecklingsarbete och kompetenshöjande insatser. Som en följd har en förening bildats som blir en fortsatt och utvidgad plattform för samverkan för att jobba med ekosystemtjänster i stadsutveckling.

Figur 4. Viktiga årtal och händelser summerade som bidragit till att lyfta behovet och öka intresset för ekosystemtjänster.

4. Gedigen kännedom om användare, kravställare, kunder, marknader

Se även avsnitt 3. Identifierat möjligheter och hinder kopplat till nyttiggörande.

Aktörerna i C/O City har tillgängliggjort verktyg för stadsekosystemtjänster som projektet har utvecklat. C/O City möter stadsplanerares, arkitekters och byggherrars behov av att skapa stadsmiljöer som är bättre anpassade till ett förändrat klimat och upprätthåller ekosystemens funktion, såväl nationellt som internationellt. Tack vare det internationella samarbetet med Fortaleza och Brasilia i Brasilien sker en export av de verktyg och metoder som projektet har tagit fram, av vilka flera redan har implementerats och fortsätter att spridas inom deras stadsplanering. Den höga konkretiseringsnivån möjliggör för beslutsfattare och kravställare att ställa konkreta krav i stadsplaneringsprocessen. Den höga anpassningsbarheten skapar goda förutsättningar att använda verktygen både nationellt och internationellt.

Nationella initiativ

- Regeringens satsning på Grönare städer kommer bidra till att verktyg och metoder kan användas för att få fram gröna mångfunktionella lösningar i städer.
- Nationellt sett har projektet framför allt mött regeringens miljömål ”Ett rikt växt- och djurliv” med målsättningen att bevara och hållbart nyttja den biologiska mångfalden, att värna om arter och ekosystemen och funktionerna och processerna däremellan, samt att säkerställa att människor har en tillgång till en god natur- och kulturmiljö. Ekosystemtjänster och resiliens är en preciseringspunkt under detta mål. På länsnivå har detta bl.a. inneburit att en strategi för miljömålet inom Stockholms län tas fram parallellt med en biotopdatabas som ska kunna utgöra underlag för t.ex. ekosystemtjänstanalyser.
- Projektet har legat i linje med regeringens etappmål om biologisk mångfald och ekosystemtjänster som bland annat handlar om att öka kunskapen kring ekosystemtjänster. Naturvårdsverket har som en konsekvens av detta arbetat med ett uppdrag om att genomföra en kommunikationssatsning om ekosystemtjänster. C/O City har dockat väl in i detta uppdrag och bidragit konkret till att möta behovet av ökad kunskap kring värdet av ekosystemtjänster i stadsmiljöer.
- På kommunnivå finns flera parallella initiativ i form av FoU-projekt kring ekosystemtjänster i stadsplanering, bl.a. i Malmö stad med BiodiverCity, ”Kvalitetssäkrade systemlösningar för gröna anläggningar/tak på betongbjälklag med nolltolerans mot läckage” och ”Klimatsäkrade systemlösningar för urbana ytor”, som passerat väl ihop med C/O City. Även andra kommuner så som Göteborg och Uppsala kommun har ett arbete med att inkludera ekosystemtjänster i sin stadsplanering.

Internationella initiativ

- C/O City möter de globala miljömålen. Inom C/O City känns det naturligt och många av målen berör det C/O City handlar om som: mål 3 (Hälsa och välbefinnande) ekosystem är basen för välfärd och

välbefinnande/hälsa

mål 11 (hållbara städer och samhällen)

mål 15 (ekosystem)

17 (samverkan)

13 (klimatförändringar)

- Internationellt är projektet i linje EU:s strategi för biologisk mångfald. Även här betonas vikten av att öka förståelsen för ekosystemtjänsternas betydelse för samhället. FN:s konvention om biologisk mångfald (CBD) som togs fram vid Rio-toppmötet 1992 med syfte att bevara och hållbart och rättvist nyttja den biologiska mångfalden. Vid partsmötet 2010 fattades beslut om en strategisk plan (de 20 Aichi-målen) som ligger till grund för både EUs strategi för biologisk mångfald och de svenska etappmålen.
- Forskning kring ekosystemtjänster i stadsplaneringen bedrivs såväl nationellt som internationellt. Flera projekt drivs världen över i syfte att brygga kunskapen mellan forskning och faktisk stadsplanering, men under projektets gång har en fördjupad förståelse utvecklats för att det ännu kvarstår stora luckor i kunskapsunderlaget. C/O City har bidragit till att fylla de tomma luckorna och implementera de konkreta verktyg och metoder som har tagits fram inom projektet för att på så sätt möjliggöra för andra att göra detsamma. Projektet C/O City har etablerat ett samarbete med Brasilien.
- C/O City har knutit till sig SGBC och ett samarbete med GBC Brasil. Samarbetet har etablerats med alla parter i värdekedjan (forskning/utbildning-planerare-arkitekter-expertter-byggare). Förutsättningarna är goda för samverkan, utbyte och affärer mellan Sverige och Brasilien.
- NCC avser att introducera ekosystemtjänstkonceptet i sina internationella bolag och i förlängningen byggsektorn i respektive land.

5. Utvecklad nyttiggörande- och kommunikationsplan

Gemensam kommunikationsplattform

Under steg 2 arbetade projektpartners fram en gemensam kommunikationsplattform. Arbetet resulterade i ett gemensamt manifest för projektet, budskap, grafisk profil. I steg 2 togs även en gemensam presentation, folder och montermaterial fram. Detta arbete var avgörande för att samla och ena partners kring frågeställningarna och få alla att kommunicera samma sak. Kommunikationsplattformen har utgjort en stabil grund för all fortsatt kommunikation och varit starkt bidragande till att C/O City har fått så stor genomslagskraft.

Syftet med det gemensamma namnet och identiteten har varit att bygga varumärket C/O City och skapa kännedom om C/O Citys samlade expertis inom urbana ekosystemtjänster. Idag är C/O City känt inom flera av våra målgrupper beställare, arkitekter, konsulter och byggaktörer.

C/O CITY – MANIFEST

Städer är fantastiska. Ett myller av människor som samlas på en plats för att leva och göra nytta tillsammans. Mer än 50 procent av jordens befolkning bor i städer, och andelen växer snabbt. Men vi är fortfarande helt beroende av naturen runtomkring oss. Naturen ger oss mat, rent vatten, nytt syre och lagom temperatur. Om vi ska kunna fortsätta bo i städer, och må bra, så behövs naturen där också.

Väl fungerande städer är fulla av liv. Inte bara mänskligt liv utan en mångfald av liv. Gräs, humlor, träd, ekorrar. Fåglar som sjunger, bin som surrar, växter som blommar. Renande vattendrag,

prunkande parker, skuggande skogsdungar, bullerdämpande buskage. Naturen i staden är inte pynt, det är livsviktigt, levande infrastruktur. Lika viktigt som elnät och kollektivtrafik. Därför behöver vi ta hand om, värna och utveckla naturen i staden, så att den kan ta hand om oss.

Med detta projekt vill vi lyfta fram värdet av naturen i staden. Biologiska, sociala och inte minst ekonomiska värden. Vi vill formulera en ny vision om hur framtidens städer ska se ut. Vi vill inspirera och övertyga, skapa nya modeller och verktyg, visa upp konkreta exempel. Vi vill göra det enkelt att planera och bygga städer där män-

niskorna och naturen lever tillsammans.

Vi representerar alla steg i kedjan från idéer och planer till färdiga byggnader, gator och parker. Vi är experter med lång erfarenhet inom våra respektive områden. Dessutom delar vi ett brinnande engagemang för att skapa något nytt och livskraftigt. Något som kan förbättra livskvaliteten för kommande generationer av stadsbor. En stadsmiljö där människorna tar hand om naturen, så att naturen kan ta hand om människorna.

Vi vill göra städer ännu mer fantastiska, för oss och framtida generationer.

Det gemensamma projektnamnet och det tydliga syftet med projektet har gjort att konstellationen tillfrågats att presentera projektet i flera externa sammanhang. Detta har bidragit till att sprida ny kunskap om urbana ekosystemtjänster samt att partners haft möjlighet att marknadsföra sina produkter och tjänster inom området.

Under steg 3 blev kommunikationen bredare och fokuserade på att sprida kunskap, resultat och erfarenheter från projektet såväl som om urbana ekosystemtjänster.

Gemensam bloggportal

Den befintliga www.cocity.se sidan, som är en del av Stockholms stads webbsida, kompletterades med en bloggportal på ArkDes Hållbar stads webbsida. Fördelen med detta var att här kunde alla projektpartners synas. I snitt publicerade två inlägg per månad.

På bloggportalen publicerades partners delprojekt och resultat, material som arbetats fram under steg 2 återanvändes och kompletterades med en personlig touch av någon från projektet. Här publicerades även filmer från olika frukostmöten som projektet arrangerade och rapporter från arbetspaketen. Bloggsidan användes också som marknadsföringskanal inför slutkonferensen samt att alla filmer och dokumentation från konferensen finns samlat här. Blogginläggen marknadsfördes via Hållbarstads Facebook och Twitter.

www.hallbarstad.se/cocity

Nätverk

C/O City har under projektiden haft dialog med andra nätverk inom hållbart stadsbyggande, t.ex. Naturvårdsverket nätverk ”Jobba mer med ekosystemtjänster”, tankesmedjan Movium, Hållbar stad och Boverkets referensgrupp för vägledning om ekosystemtjänster och Sweden Green Buildings nätverk (nationellt och internationellt).

Presentationer, seminarier och konferenser

Under åren har projektet fått ett stort antal förfrågningar från företag och organisationer att berätta om ekosystemtjänster, projektet och resultaten. I dessa externa sammanhang har partners haft möjlighet att marknadsföra de produkter och tjänster projektpartners erbjuder

inom ekosystemområdet.

Norra Djurgårdsstaden har varit en viktig kommunikationskanal för C/O City. Projektet har sin utgångspunkt i planeringen av Norra Djurgårdsstaden och området har varit avgörande för utveckling av verktyg och metoder om ekosystemtjänster. I Norra Djurgårdsstaden kan man nu visa upp ett stadsutvecklingsprojekt där ekosystemtjänster är integrerat och där en av stadsbyggnadsstrategierna är "Låt naturen göra jobbet". Delegationer från hela världen besöker Norra Djurgårdsstaden och efterfrågar fördjupad kunskap om ekosystemtjänster. Vid besöken har ofta **presentationer** gjorts om hur man jobbat med ekosystemtjänster i Norra Djurgårdsstaden och om C/O City. Under 2016 besökte 4.700 personer från 67 länder Norra Djurgårdsstaden (sedan 2010 har 21.610 personer besökare tagits emot).

2016 var C/O City sponsor till den internationella **konferensen** "Building Sustainability SGBC16". I konferensen deltog cirka 1 000 personer från hela samhällsbyggnadssektorn. C/O City var aktiva i konferensen genom en monter, som arrangör av en av sessionerna och med ett eget fullsatt frukostseminarium (90 personer) som handlade om ekosystemtjänster och resultat som framkommit under projekttiden. I sessionen medverkade partners från C/O City som talare och som moderator. Utvärderingen visade att det var den session som fick högst betyg i utvärderingen med betyg 4 av 5 möjliga. I och med lanseringen av projektresultaten på konferensen publicerade Dagens Samhälle en debattartikel från C/O City parterna. Debattartikeln fick bra genomslag och låg på Dagens Samhälles top-fem-lista över mest delade artiklar. Den hade delats 480 gånger på Facebook och 60 gånger på LinkedIn. C/O Citys projektresultat lyftes även upp i Miljöaktuellt, Miljörapporten, Byggvärlden, Miljö & utveckling, Extrakt, Stadsbyggnad m.fl.

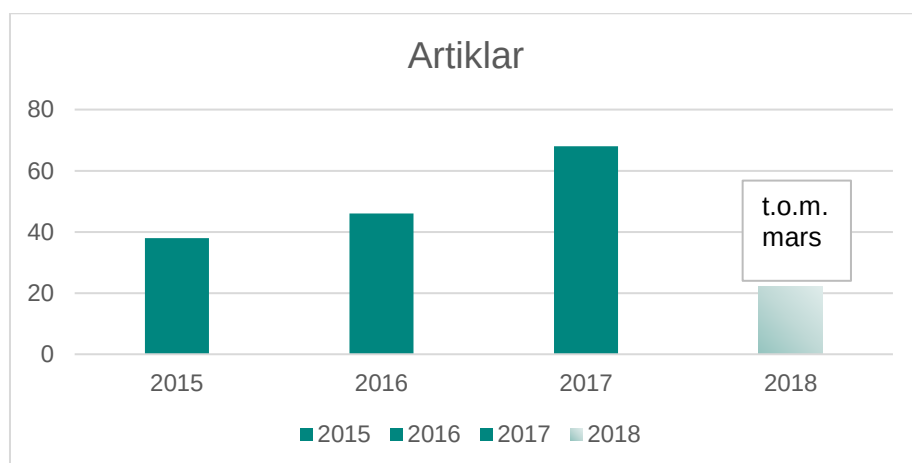
Under 2017 arrangerade C/O City en **seminarieserie** med temat gröna tak. Drygt 200 personer från hela samhällsbyggnadssektorn deltog i de tre frukostmötena. Presentationerna filmades och finns på www.hallbarstad.se/cocity

C/O City presenterades vid en av sessionerna vid World Sustainable Built Environment Conference i Hong Kong. Cirka 100 personer deltog i sessionen.

Projektet avslutades med en **heldagskonferens** där cirka 300 personer medverkade. Konferensen genomfördes i samarbete med Boverket och Naturvårdsverket. Miljöminister Karolina Skog inledningstalade och Stockholms stads miljöborgarråd Katarina Luhr medverkade i panelen. Samtliga partners var representerade i en eller flera av programpunkterna samt hade en utställningsyta. Ett pressmeddelande skickades ut inför konferensen och tidningen "Arkitekten" intervjuade C/O Citys projektledare. Utvärderingen visade att 60 % respektive 36 % ansåg att konferensen hade varit mycket bra respektive bra. Filmer och dokumentation finns på www.hallbarstad.se/cocity

Ekosystemtjänster – ett begrepp som vinner mark

En sökning i Retrievers mediadatabas visar att begreppet har ökat under tiden som C/O City varit aktivt. Termen ”ekosystemtjänster i stadsutveckling” visar ett ökat intresse i media om att skriva om ekosystemtjänster.

Figur 5. Artiklar om ekosystemtjänster i stadsutveckling 2015-2018.

Se mer om projektets effektlogik och avsnittet om resultat från WP5 Kommunikation.

Fortsatt arbete

Då flera parter har uttryckt önskemål och behov av att arbetet med urbana ekosystemtjänster bör samlas i en form av branschorganisation har en förening bildats. Föreningen fortsätter att heta C/O City och ansvariga är tre av de privata aktörerna som varit med i projektet. Syftet med föreningen är att synliggöra, tillgängliggöra och öka kunskapen för att underlätta för aktörer att använda ekosystemtjänster i stadsplanering och byggande. Föreningen ska även utgöra en marknadsplats för tjänster och produkter inom området.

Tidigare partners kommer att ha en viktig roll för att bidra till marknadsföring av föreningen, samt att partners får möjlighet att synas via föreningen.

6. Utveckling och förändringar av konstellation

Huvuddelen av aktörerna från konstellationen i steg 2 var även med i steg 3. Konstellationen kompletterades till steg 3 med några nya parter för att bredda kontaktnätet mot samhällsbyggnadssektorn och forskning (SGBC, Chalmers och SRC).

Projektkonstellationen har fördjupats under steg 3. Kontakter har identifierats och fördjupats mellan akademi, näringsliv och kommuner som möjliggjort utveckling av användbara data, verktyg och metoder.

Kontakter har även etablerats mellan forskare internationellt. Samarbetsavtal har slutits mellan Stockholm Resilience Center och Federala Universitetet i Fortaleza (UFC) och RISE och Federala Universitetet i Fortaleza. Ett partner nätverk har skapats i Brasilien ”C/O City Brazil”.

Flera av de privata parterna samarbetar i olika uppdrag. Samarbetet fördjupas och breddas ytterligare i och med att C/O City föreningen har bildats (se avsnitt 8. Nästa steg).

7. Lärdomar och misslyckandeåtervinning

- Förankring och att skapa en gemensam målbild tar tid och är en process som vi jobbade mycket med under steg 2 och har haft avgörande betydelse för hela projektet. Processen med att ta fram vår kommunikationsplattform, klargöra vårt mål, en gemensam uppfattning om vad vi ska göra, målgrupper och hur vi når dem samt hur vi ska uppfattas, har varit en viktig del i att skapa en gemensam målbild för en bred konstellation. Vi jobbade igenom kommunikationsplattform med våra värdeord. (**Inspirerande:** nyskapande, visionärt, empowering. **Trovärdiga:** kunskap, erfarenhet, tydlighet. **Nyttoskapande:** lösningsfokus, smart, omtänksamt). Resultaten blev att vi bytte namn på projektet till C/O City, en grafisk profil, ett sätt att prata om och synliggöra ekosystemtjänster och ett gemensamt manifest. Vårt mål blev att vi ska synliggöra, kommunicera och ge möjligheter att agera.
- Parter som kommer nya i projektet i steg 3 behövde tid för att ”komma ikapp” med målbild och vad vi ska göra och hur. Det var något som vi inte riktigt var beredda på och hade planerat för hur vi skulle hantera.
- Att arbeta i en bred konstellation av projektpartners har varit nytt för de flesta. Detta nya sätt att samverka och i vissa fall otydliga roller har i bland skapat en osäkerhet om vad som förväntas och vem som gör vad. Aktörerna behöver lära känna varandra, förstå varandras olika perspektiv och därigenom inse hur olika aktörer bidrar med olika kompetens, metoder och expertis. Vi är vana att ha roller som beställare, utförare etc. och är inte vana att träffas eller samarbeta på det sätt som sker i projektet. I detta

samarbete har vi suttit sida vid sida, vilket ger bättre resultat med insikt om vad som fungerar bäst för olika parter. Samverkan tar tid, men vi är övertygade om att det är värt det. Vi tog även in extern hjälp med detta under steg 3. Länka Consulting deltog i kick-off, projektgruppsmöte och som stöd för samverkansgruppen som startades under steg 3.

- En svårighet har varit att hitta rätt personer inom organisationerna, särskilt för de större aktörerna. Det har vid flera tillfällen visat sig att det finns en stor potential inom organisationerna som skulle kunna utnyttjas bättre t.ex. inom kommunikation och ekonomi eller specialistkompetenser. En svårighet har även varit intern förankring i några av organisationerna, beroende på hur långt respektive organisation kommit med att använda ekosystemtjänster som en affärsmöjlighet och att det är en ledningsfråga. Konstellationens bredd är en styrka och det är viktigt att låta alla bidra för att få ut det bästa möjliga. Vi skulle kunnat utnyttja konstellationens fulla styrka ännu mer.
- Projektledning är en stor och tung del i samverkansprojekt och tillräckligt med tid behövs för att projektet ska gå i mål. I C/O City har projektledaren arbetat heltid med projektet, vilket har varit nödvändigt. En erfarenhet från steg 2 var att det även behövdes ett större stöd för projektledning. Därför bemannades projektet med en projektassistent. Projektägaren hade även en kommunikatör kopplad till projektet under sista året. I projektledning behövs även en aktiv styrgrupp, vilket C/O City haft.
- Intresset har varit stort och vi har haft en oerhört bra timing med projektet i förhållande till utvecklingen på området i samhället. Vår erfarenhet är att ekosystemtjänster har blivit centralt för aktörer inom stadsutveckling och svenska aktörer är på väg att få en ledande position. En utmaning relaterat till samhällsutvecklingen är att finna en balans mellan kortsiktigt ekonomisk hållbarhet kontra långsiktig ekologisk (inklusive ekonomisk) hållbarhet. Ett utvecklingsprojekt som detta innebär i många fall att utmana de normer, regler och paradigm som dominerar.
- Resurser för kommunikation underskattades i steg 2, vilket ledde till problem med att finansiera dessa aktiviteter. Kommunikation är en av de viktigaste möjligheterna för att synliggöra ekosystemtjänster och de resultat vi tar fram. I steg 3 avsattes en stor budget för kommunikation, vilket har varit en förutsättning för att nå ut med resultat och kommunikation i ett flöde i många kanaler.

8. Nästa steg

- En förening bildas: C/O City
Flera parter inom C/O City har bildat en förening för att jobbar vidare under ett

gemensamt paraply (se även avsnitt 5. Utvecklad nyttiggörande- och kommunikationsplan). En affärsmodell har skapats där man bildar föreningen och till den bildas ett aktiebolag som sköter verksamheten. Den lösningen var den som förespråkades av de flesta parter eftersom det gav alla möjlighet att delta (akademi, näringsliv och offentliga aktörer). Tjänster kommer kunna erbjudas via föreningen av medlemmar. Föreningen kommer vara öppen för alla. Man kommer ta ut en avgift för medlemskap som beror på aktörens storlek. Föreningen har skapat en egen hemsida dit C/O City projektets material flyttats. Hemsidan blir en viktig port för att komma i kontakt med föreningen. Man har även diskussioner med Naturvårdsverket och söker stöd från Stadsinnovationer för föreningen.

- Samarbete med Boverket och Naturvårdsverket
Fortsatta samarbeten med Boverket och Naturvårdsverket sker dels genom föreningen och dels genom Boverkets och Naturvårdsverkets nätverk.
- Regeringens satsning på Grönare städer
Regeringen inrättar ett råd för hållbara städer samt ett nytt stöd för kommunernas arbete med stadsgrönska och ekosystemtjänster ”Grönare städer”. Många aktörer som varit involverade i C/O City som parter eller som testat verktyg, kommer söka pengar från Grönare städer, för att jobba med implementering av ekosystemtjänster.
- C/O Citys Bloggplats på Hållbar stad
C/O City har en bloggplats på Hållbar stad. Under 2018 kommer sidan finnas kvar och uppdateras med nya inlägg.
- Ekosystemtjänster finns med i certifieringssystemet Citylab
C/O City har medverkat i utvecklingen av Citylab, som är ett forum för kunskapsdelning inom hållbar stadsutveckling, organiserat av Sweden Green Building Council (SGBC). Guiden ger vägledning i planeringsskedet för stadsutvecklingsprojekt som vill ta hänsyn till en hållbar utveckling. Med utgångspunkt från guiden som togs fram 2016 har utkast på certifieringskrav och guidepunkter utvecklats. Ekosystemtjänster och grönytefaktor har en central roll i certifieringssystemet.
- Grönytefaktor för allmän platsmark (GYF AP) fortsätter att utvecklas och användas i ett samarbete mellan parter från C/O City.

Varför en C/O City förening?

- Utveckling av nya verktyg
- Skapa standards
- Ta fram ny kunskap
- Utveckla databaser
- Bidra till certifieringar
- Plattform för erfarenhetsutbyte
- Påverka lagar och beslut
- Ny teknik för naturbaserade lösningar

Varför gå med?

- Årlig konferens
- Utbildningar
- Kunskapscentrum
- Metod- och verktygsutveckling
- Erfarenhetsutbyten och studiebesök
- SGBC-samarbete för ekosystemtjänster i certifieringar
- Årligt pris för urbana ekosystemtjänster
- Påverka beslutsfattare och opinion

Vad händer nu?

Vår 2018

- Föreningen bildas
- Hemsidan lanseras, cocity.se

Höst 2018

- C/O City Conference 2018

Kontakt:

- info@cocity.se
- Peter Wrenfelt, U&We
- Christina Wikberger, Stockholm Stad

Var med och skapadet framtida C/O City!

Nu drar vi igång nästa steg i C/O City:s historia och bjuder in alla att delta i den nya organisationen!

Verksamhet

Kunskapscentrum och verktygsutveckling

På vår nya hemsida samlar vi information om utbildningar, kurser och de bästa och mest innovativa verktygen på området. Hemsidan blir den självklara träffpunkten för alla såväl medlemmar som kunskapsökare.

Årlig konferens och mässa

Vi kommer att årligen anordna en rikskonferens för att samla hela branschen och lyfta de mest aktuella frågorna. Kopplat till konferensen anordnas en mässa.

Rådgivning/fråga experten

Via C/O City når du experter på att arbeta med ekosystemtjänster. Som medlem får du ställa ett antal frågor per år samt ta del av tidigare frågor och svar.

Lobbying och debatt

Via C/O City håller du dig uppdaterad om debatten! et Navet blir vår redaktör som samordnar all kommunikation och håller hemsidan uppdaterad.

Medlemskap på olika nivå

Under början av 2018 kommer vi att starta en ideell förening där alla intresserade erbjuds medlemskap. Organisationen finansieras av medlemsavgifter, intäkter från konferenser och kurser samt bidrag.

Årsavgift

Medlemsavgiften beror på storleken på den aktuella organisationen samt på graden av engagemang. Årsavgiften för ett företag blir från 2 000 kr och uppåt och för en kommun från 5 000 kr och uppåt.

Guldmedlem

Som guldmedlem har du full tillgång till allt material på hemsidan och har dessutom möjlighet att få inflytande över organisationens utveckling och fokus, t.ex. via ett medlemsråd, som samråder med styrelse och personal om utvecklingsfrågor mm.

Silvermedlem

Innebär ett billigare medlemskap men också mindre påverkansmöjlighet. Det lämpar sig för alla aktörer som vill ha tillgång till merparten av all information men inte aktivt vill vara med och utveckla C/O City.

Praktisk info

Föreningen planeras att grundas under februari 2018. Alla som anmält intresse kommer att erbjudas medlemskap.

Syftet är att fortsätta vara den ledande nationella plattformen för urbana ekosystemtjänster. Detta är vi genom aktiv förvaltning, utveckling av verktyg och kommunikation.

Information snart på ny hemsida

Vår nya hemsida är just nu under uppbyggnad. All info som genereras i projektet kommer att läggas upp på hemsidan och bli tillgänglig.

Vad händer härnäst?

Under första kvartalet 2018 utvecklas organisationen och årets verksamhetsplan läggs fast. Under de följande två kvartalen avses aktiviteter i form av t.ex. utbildningar och utveckling att dra igång. Vi planerar även för den första nationella konferensen som avses gå av stapeln under hösten 2018.

9. Bilagor

Om ni har flera bilagor ska ni infoga en bilageförteckning.

Bilaga 1. Resultatens koppling till resultatmål (effektlogik)

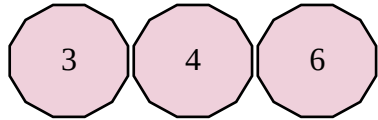
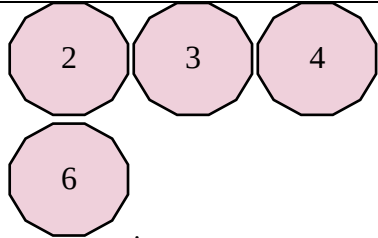
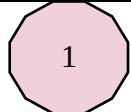
Bilaga 2. Lista över projektets rapporter

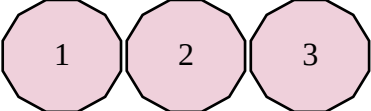
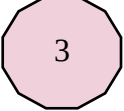
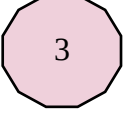
Bilaga 1. Resultatens koppling till resultatmål (effektlogik)

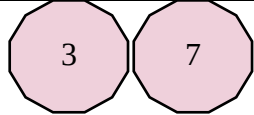
WP 1-3 Verktyg och piloter (tidigare WP1, WP2 och WP3).

Milstolpar:

- Vidareutveckling och färdigställande av ett flertal verktyg för planering och genomförande av urbana ekosystemtjänster	✓
- Ekosystemtjänster integreras i det nationella certifieringssystem och kompetensprogram för hållbar stadsutveckling som är under framtagande.	✓
- Framtagande av utbildning- och informationsmaterial om de verktyg, metoder, indikatorer m.m. som tas fram inom WP1 i digitalt format på svenska och engelska.	Delvis uppnått (infomaterial finns på hemsida/bloggplats och vissa verktyg är digitala). Engelskt/portugisiskt material finns delvis.
- Ett flertal verktyg och metoder för att stärka urbana ekosystemtjänster provas skarpt i minst 6 st. pilotområden i olika skala och miljö genomförs	✓
- Projektet erbjuder möjlighet att replikera testerna i andra projekt av fristående aktörer	✓
- Konkreta mätningar av bullerdämpning och byggnadsfysik utförs	✓
- Verkliga företags-, kommunalekonomiska som samhällsekonomiska nyttor sammanställs i olika format och sprids i olika kanaler.	✓

RESULTAT	KOPPLING TILL RESULTATMÅL
9 st verktyg och metoder som finns som prototyper/demos har testats och vidareutvecklas i skarpa pilotprojekt.	
Verktyg:	
Ekonomi & Nytt <u>Verktygsledare:</u> Håkan Emilsson U&We <u>Målbild verktyget, vad ska det bli?</u> En kortfattad skrift om våra sammanfattade erfarenheter av att göra kvantifierings- och nyttostudier. Excelblad som bilaga med litteraturreferenser som beräkningarna baseras på. Grundläggande förklaring. Investerings- och driftskostnader - sammanfattas med generella data. Exempel på kvantifieringar och värderingar från piloter ingår i exempelsamlingen. <u>Status:</u> Klart. Piloter som genomförts är Hjorthagshallen, Larsboda, Stora Sjöfallet och Björkhagen. I Brasilien: Lago Norte, Rio Coco, Sabiaguaba, Pajeú River. Andra verktyg som Metod för värmestress och dagvatten, konnektiviteten, buller och GYF har gett underlag för kvantifieringar. Illustrationer/kommunikationsmaterial har tagits fram för att synliggöra EST nytta.	
Vägledning Samverkan med Boverket och Naturvårdsverket om vägledning och exempel. Fyra workshops har hållits om samverkan och vägledning 9/9 2016, 19/1 2017 och 28/4 och 18 oktober 2017. Vi har samarbetet med Boverket och Naturvårdsverket i relation till deras resp. regeringsuppdrag om att ta fram vägledning för hur ekosystemtjänster kan hanteras i fysisk planering, byggande och förvaltning, respektive att kommunicera ekosystemtjänster och ta fram goda exempel.	

Exempelsamling – Goda Exempel <u>Verktygsledare:</u> Emmelie Nilsson, Stockholms stad <u>Målbild verktyget, vad ska det bli?</u> Exempelsamling om nyttor och värden med ekosystemtjänster i olika skeden och skalor. Komplettera vägledningen och tar upp flera konkreta projekt av pilotprojekten som genomförs/genomförts. Exempler hämtas från piloter i C/O City. <u>Status:</u> Klart. Exempelsamlingen är formgiven och tryckt och lanserades på C/O City-konferensen den 17/11.	
Grön konnektivitet <u>Verktygsledare:</u> Meta Berghauser Pont, Chalmers <u>Målbild verktyget, vad ska det bli?</u> En manual där principer beskrivs för att jobba med grön konnektivitet och hur detta kan analyseras med hjälp av befintliga verktyg i GIS. Exempel på hur detta kan användas inom planeringen för att t.ex. specificera kontext-anpassade GYF krav eller för att visa på effektivitet av nya gröna ytor för att öka den allmänna gröna konnektivitet i området. Utöver detta, input till GYF metodbeskrivning. Metoden har publicerats i två vetenskapliga artiklar, två konferensartiklar och en populärvetenskaplig artikel. Konnektivitet och pollinering kommuniceras genom pop-up parken BEE CONNECTED. <u>Status:</u> Verktyg: Klart. Modellen är validerad mot observationer av bi-täthet och diversitet i olika områden i Stockholm. Kommunikation: Klart. Pop-up park BEE CONNECTED är byggd och var utställd under sommaren 2016 på Avenyn i Göteborg. Under sommaren 2017 byggdes parken upp i Stockholm på Östra Valhallavägen.	
Metod för värmestress och dagvattenhantering i planeringen <u>Verktygsledare:</u> Tobias Emilsson, GIB <u>Målbild verktyget, vad ska det bli?</u>	

En manual med arbetsbeskrivning, koncept och goda exempel (piloterna) för värmestress och dagvatten i bebyggd miljö. Hur man får in värmestress och dagvatten i planeringen och hur man kan räkna på effekterna. Metoden ger input till Ekonomi & Nyta och till GYF. Det finns även en Koppling till Gröna Tak-manualen. Piloter beskrivs i Exempelsamlingen och i egna rapporter. <u>Status:</u> Klart. Metoderna har testats i piloter. Dagvatten: Råambshovsparken, Gröna tak i Larsboda, Farsta, Stora Sjöfallet. Värmestress: Bolidenplan, City (Sturegallerian). Resultaten användes i exempelsamlingen och kopplingar finns till andra verktyg/metoder som nytta/ kvantifiering, GYF. Under 2017 slutfördes piloterna och metodbeskrivningarna färdigställdes i november 2017.	
Grönytefaktor allmän platsmark <u>Verktygsledare:</u> Helena Jeppsson, WSP <u>Målbild verktyget, vad ska det bli?</u> Ett användarvänligt, kvantifierbart och uppföljningsbart verktyg för att arbeta med ekosystemtjänster i stadsplaneringen. Uppmuntra till innovativa, yteffektiva, multifunktionella grönbå lösningar. Öka kunskapen om ekosystem och ekosystemtjänster. Exempel från piloter ingår i exempelsamlingen. Koppling finns även till Ekonomi och nytta. <u>Status:</u> Klart. 9 piloter har genomförts (Sege park, Södra Värtan, Infra City, Kolkajen, Masthuggskajen, Täby park, Sege park, Bällstahamnen, Kista). Utvärdering och slutsatser från piloter har genomförts och input från andra verktygsutvecklingsgrupper har tagits in. - Biologisk mångfald, pollination- Meta, Chalmers - Mikroklimatreglering- Tobias GIB - Dagvattenhantering- Tobias GIB - Bullerreducering- Jens Chalmers - Helhet - Sara Borgström, KTH/SRC Under vår/sommar 2017 - analys och feedback från piloter. sammanställning av PM och kvalitetssäkring. Hösten 2017 – uppdatering till GYF 2.0.	

Ekosystemtjänster i certifieringssystemVerktogsledare: Anna Granath, SGBCMålbild verktyget, vad ska det bli?

De verktyg och arbetssätt som utvecklas inom C/O City integreras i den mån det är möjligt i Citylab Action (SGBC:s nationella system för hållbar stadsutveckling) samt i tillämpliga delar av de andra delarna av Citylab.

C/O City har varit en ledande part i utvecklingen av kraven för områdena ekosystemtjänster och klimatanpassning i Citylabs guide. De 12 stadsutvecklingsprojekt som varit piloter för vidareutveckling av Citylab Action har med hjälp av denna guide upprättat hållbarhetsprogram samt handlings- och uppföljningsplaner. C/O City medverkar i programmet inom grönstruktur, ekosystemtjänster och klimatanpassning. Under den tid som följt har C/O City parter varit i kontakt med så gott som samtliga Citylab-projekt och stöttat eller avtalat om stöttning framöver, t.ex. i utvecklingen av grönytefaktor (GYF) för kvartersmark och/eller allmän platsmark.

Status:

Klart. Under 2017 har fokus varit på att slutföra arbete för att ta fram certifieringskriterier.

- En guide med 17 fokusområden kompletteras med cert.krav
- Betatestning den 31 maj
- Remiss under hösten-17 där C/O City parter lämnat synpunkter.
- Ska titta på hur många av indikatorerna som ska vara obligatoriska

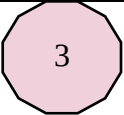
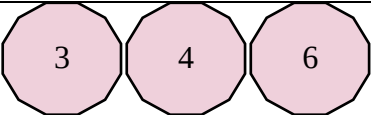
3

Gröna klimatskalVerktogsledare: Carl-Magnus Capaner, RISEMålbild verktyget, vad ska det bli?

Fördjupad vägledning/rapport/artikel och input till projektering av gröna klimatskal med avseende på fukt, temperatur och energiaspekter samt en sammanställning av kunskapsläget och tillämpade lösningar med hänsyn till brandsäkerhetsaspekter både nationellt och internationellt. Lättåtkomligt material för aktörer inom byggsektorn. Resultat från C/O City har delvis publicerats i Gröna tak-handboken. Den fördjupade vägledningen kompletterar Gröna tak handboken. Piloter beskrivs i Exempelsamlingen.

Status:

3

Klart. Mätningar avseende fukt och temperatur har pågått i Stora Sjöfallet (tak) respektive NCC HK (vägg). Kunskapsinsamling avseende brandsäkerhetsaspekter har genomförts. Workshop avseende fukt, energi och brand genomfördes den 29 augusti. Under hösten 2017 har resultaten kommunicerats på Hållbar stad och frukostseminarier om Gröna tak. Under 2017 utvärderades och sammanställdes mätresultat från fukt- och temperaturmätningar i Stora Sjöfallet och NCC HK och en vidgad kunskapsinsamling kring brandsäkerhetsaspekter. Koppling har gjorts mellan Gröna Tak-handbok och manual för värmestress och dagvatten (GIB) samt ekonomi/nytta.	
Gröna bullerlösningar <u>Verktygsledare:</u> Jens Forssén, Chalmers <u>Målbild verktyget, vad ska det bli?</u> Modellen ska ge input till GYF och kunskapsintegrering. Rapport om initialt skattade effekter av akustiskt absorberande grönytor. <u>Status:</u> Klart. Modell är utvecklad och modelleringar har gjorts i pilotprojekt i Bolidenplan och redovisas i Rapport med illustrationer samt i Exempelsamling.	
Cirka 20 pilotområden har skapats, verktyg testas i befintliga och nya stadsområden.	
Piloter:	
Pilotprojekt biodiversitetstak på Stora Sjöfallet i Norra Djurgårdsstaden och gröna väggar på NCC:s huvudkontor i Solna. NCC har anlagt två biodiversitetstak i Norra Djurgårdsstaden och en grön vägg på huvudkontoret i Solna. SP har monterat mätare och mäter takutformningens inverkan på fukt och temperatur i klimatskalet. Ritningar över taken och uppgifter om vad de har kostat har skickats till arbetsgruppen för kvantifiering/värdering/ekonomi/nytta för fortsatta beräkningar. NCC har informerat om taket och samarbetet inom C/O City i ett pressmeddelande 2016-09-15. Piloten är slutförd. Pilot Södra Värtan	

Landskapsarkitekter i Södra Värtan projektet har ritat på allmän platsmark och tillämpat GYF. Tre workshops har hållits där GYF AP introducerades och tillämpades under processen tillsammans med ansvarig landskapsarkitekt på exploateringskontoret. Piloten är slutförd.

Pilot Kolkajen

Landskapsarkitekter i Kolkajen projektet har ritat på allmän platsmark och tillämpat GYF. Tre workshops har hållits där GYF AP introducerades och tillämpades under processen tillsammans med ansvarig landskapsarkitekt på exploateringskontoret. Piloten är slutförd.

Pilot Rålambshovsparken

I piloten har skyfalls- och översvämningsmodellerings gjorts för att se hur man kan hantera vatten bättre i området och för att få fram volymer inför beräkningar/kvantifieringar. Projektet genomförs med stadsdelens parkmiljögrupp och resultaten ska användas för framtida gestaltungsprogram/investeringsprogram och för att söka pengar till investeringar. Piloten är slutförd.

Pilot Årstastråket/Bolidenplan

Modellering har gjorts av gröna bullerlösningar och värmestress i planering av nya bostäder, förskolor/skolor och äldreboenden. Resultaten används som planeringsunderlag. Piloten är slutförd.

Pilot Björkhagen

Stockholms shems bostadsområde som ska renoveras. Dialog med boende om gårdens utformning och EST. Grönytefaktor har beräknats för baseline och ska beräknas för ny gestaltning. Kvantifieringar görs av ekosystemtjänsternas nytta. Piloten är slutförd.

Piloter gröna tak, fastighetskontoret i Stockholm: Demobäddar vid Tekniska nämndhuset, gröna tak på Hjorthagshallen, Larsboda terminalhall, Stora Sjöfallet NCC:s bostadshus.

På byggnaderna beräknas effekter av gröna tak. Demobäddar utgör en kommunikationsaktivitet och utställning om gröna tak och nyttan. Piloterna är slutförda.

Pilot Magelungen

Kartläggning av ekosystemtjänster har genomförts och projektet har använt Vägledning för planering. Piloten är slutförd.

Pilot Täby park, Citylab

Landskapsarkitekter i projektet ritar på allmän platsmark och tillämpar GYF. Utgör en del i Citylab-processen. Piloten är slutförd.

Pilot Masthuggskajen, Citylab

Landskapsarkitekter i projektet ritar på allmän platsmark och tillämpar GYF. Utgör en del i Citylab-processen. Piloten är slutförd.

Pilot Upplands Väsby, InfraCity

Landskapsarkitekter i projektet ritar på allmän platsmark och tillämpar GYF. Piloten är slutförd.

Pilot Sege park

Kartläggningen med hjälp av GYF AP har genomförts och har blivit en del i underlaget till detaljplanen för området. Eftersom vi kom in i ett sent skede av planarbetet har vi valt att inte gå vidare och göra GYF-beräkning för olika exploateringsscenarier. Det var ändå bra att få en första provanvändning av GYFen, nu vet både ekologer och planhandläggare mer om hur den kan användas i framtiden. Piloten är slutförd.

Pilot Våga Vägra Klippa

Inventeringar av spindlar och kärlväxter är gjorda för de olika områdena. Piloten är slutförd.

Pilot MEST

Arbetet har haft fokus på framtagandet av Malmös nya grönplan (Plan för Malmös gröna och blå miljöer) som bygger helt på ekosystemtjänster. Under rapportperioden har planen varit inne i en intensiv skrivperiod. Piloten är slutförd.

Piloter Fortaleza och Brasília

Piloter har under hösten 2017 kommit igång i Fortaleza och Brasília.

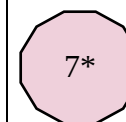
1. Ecosystem Services quantification in Sabiaguaba (Fortaleza-Brazil) Identification and valuation of ecosystem services present in Sabiaguaba using the C/O City tools to Identification of ecosystem services and economic quantification of the Municipal Park Sabiaguaba Dunes and the Environmental Protection Area of Sabiaguaba. Responsible: Jeovah Meireles, UFC. Partners: C/O City, U&We, CITRUS, GIB, Department of Geography of Federal University of Ceará UFC.

2. Development of Green Area Factor for private and public areas at Cocó Park (Fortaleza-Brazil) The proposal is, through knowledge of the ecosystem services of that area, to use the Green Area Factor tool for public and private areas in urban planning. Responsible: Maria Emilia Schettini (Master Program of Federal University of Ceará; SUSTENTARQ). Partners: C/O City, White, U&We, CITRUS, SUSTENTARQ, GIB, WSP.

3. Ecosystem Services quantification of Pajeú River (Fortaleza-Brazil) To identify, to quantify and to give value to the ecosystem services of Pajeú River, taking as reference the C/O City tools to valorise it and the C/O City methods to attribute value to them. Responsible: Magda Helena Maia e David Paiva Partners: C/O City, U&We, GIB, Geoanalysis.

4. Green Wall and Roofs (Fortaleza-Brazil) The project intends to test the usage of the green wall and green roof technology according to the climate conditions of the city, pursuing the optimal solution to the local reality. Responsible: Daniel Cardoso, UFC. Partners: C/O City, SP, U&We, CITRUS, Department of Architecture and Urbanism of UFC.

5. Fortaleza 2040 (Fortaleza-Brazil) To use the Ecosystem Services Guide to identify existing and desirable ecosystem services in a small territory in Fortaleza. Environmental education with capacity building sessions on ecology and ecosystem services; local strategic plan and consolidating a local network. Responsible: Maira Landulpho, Fortaleza City Partners: C/O City, U&We, Fortaleza City.

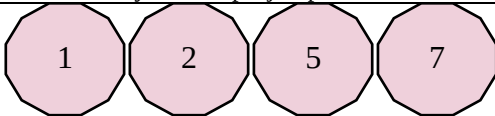
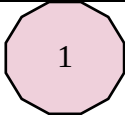
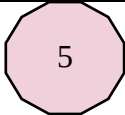
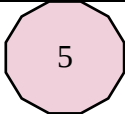
*Skapa modell för internationalisering med Brasilien som första fall
Etablera partnernätverk i Brasilien
Skapa förutsättningar för utbyte och affärer. Etablera minst tre samarbetsavtal.
Deltagande i konkreta projekt i andra länder.

6. Relicário do Cerrado (Brasília-Brazil) A joint initiative of the Lago Norte Regional Administration and the Environmental Affairs Office, representing hereby the Brasília Government, the Relicário do Cerrado will use the C/O City tools for heat insulation, water management, energy efficiency and all available environmental services around the building, which will be placed within a small conservation unit around a new urban development project called Taquari I, etapa III (Taquari I, stage III). Responsible: Marcos Woortmann, Brasília Government. Partners: C/O City, SP, U&We, GIB, Environmental Affairs Office, Administration of Lago Norte, Government of Brasília.	
--	--

WP4. Forum för marknadsplats och kunskapsutbyte

- EFFEKT MÅL	-
Effektmål för WP4 – Forum för marknadsplats och kunskapsutbyte är:	
• Projektresultat från C/O City används i stor omfattning i Sverige och internationellt både inom forskning och i stadsutvecklingsprojekt.	✓
• C/O City Next Step	✓
○ möjliggör kunskapsutbyte mellan offentlig sektor, forskning och näringsliv.	
○ är en marknadsplats för tjänster och produkter som skapar urbana ekosystemtjänster	
○ tillhandahåller ett Campus för kunskapsutbyte mellan olika forskare och mellan forskning, privata och offentliga aktörer.	
○ har en väl fungerande affärsmodell som medför att C/O Citys och framtida tjänster och produkter avseende urbana ekosystemtjänster tillhandahålls och vidareutvecklas.	
• Kunskap om det senaste inom forskning och praktik inom urbana ekosystemtjänster sprids nationellt och internationellt på konferenser etc.	✓
• Nya nationella och internationella forsknings- och utvecklingsprojekt avseende urbana ekosystemtjänster har skapats och resultatet från dessa delas.	✓
- PROJEKT MÅL	
Projekt mål för WP4 – Forum för marknadsplats och kunskapsutbyte beskrivs nedan:	
• C/O City Next step, en förening för kunskapsspridning mellan akademien, offentliga och privata aktörer, en marknadsplats för produkter och tjänster samt ett campus för forskning inom urbana ekosystemtjänster är upprättat.	✓
• En affärsmodell finns för att förvalta och vidareutveckla föreningen samt C/O Citys och framtida metoder och verktyg.	✓
• Två konferenser är genomförda (en nationell och en internationell) 2017, där kunskap från C/O City har spridits. Konferenserna har vänt sig till beslutsfattare, kommuner, byggherrar, byggentreprenörer, fastighetsägare, arkitekter, konsulter, forskare m.fl.	✓
• En kommunikationsplan finns för hur kunskap från C/O City ska spridas nationellt och internationellt efter genomfört projekt.	✓
• Verktyg och metoder från arbetspaket WP1 och WP3 beskrivs i korta filmer. Filmerna kan även användas av C/O Citys projektpartner i andra sammanhang.	✓
• Korta filmer är inspelade med intervjuer av experter från t.ex. universitet, högskolor, forskningsinstitut, arkitekter och konsulter samt medverkande personer från kommuner, byggherrar och fastighetsbolag från ett urval av de pilotprojekt som testar metoder och verktyg i C/O City. Filmerna sprids via C/O Citys hemsida, Citylab och projektpartner.	✓

RESULTAT	KOPPLING TILL RESULTATMÅL
Ett Forum har arbetats fram med tre olika erbjudanden, C/O City Forum Digital, Live och Expert. Forum lanserades under Almedalen i juli och under SGBC-konferensen i oktober. Lanseringen har inte lett till att Forum har kunnat komma igång då underlaget varit för litet. Under projektgruppsmötet 27/4 arbetade konstellationen vidare med hur framtiden för C/O City ska se ut efter projektets slut. Ett koncept och affärsmodell för en förening/bolag C/O City Next step har arbetats fram. Lansering av föreningen gjordes på C/O City konferensen den 17 november. Projektet beviljades förlängd projekttid och omdisponering av budget för att skapa föreningen (förlängt tom 31/3 2018.) En förening har bildats med namnet C/O City. Konstituerande möte och start av föreningens verksamhet genomfördes den 15 mars 2018.	5 - En digital kanal för kunskapsspridning mellan akademien, offentliga och privata aktörer, en marknadsplats för produkter och tjänster samt ett campus för forskning inom urbana ekosystemtjänster är upprättat. - En affärsmodell finns för att förvalta och vidareutveckla den digitala kanalen samt C/O Citys och framtida metoder och verktyg.
C/O City arrangerade tillsammans med tre andra projekt ett seminarium i Almedalen om ”Hållbar samhällsplanering i praktiken – så lyckas du gå från vision till verklighet”. Seminariet var fullsatt och webbsändes och spelades in för att kunna användas t ex i Forum Digital.	5 - Två konferenser är genomförda (en nationell och en internationell) 2017, där kunskap från C/O City har spridits. Konferenserna har vänt sig till beslutsfattare, kommuner, byggherrar, byggentreprenörer, fastighetsägare, arkitekter, konsulter, forskare m.fl. - En kommunikationsplan finns för hur kunskap från C/O City ska spridas nationellt och internationellt efter genomfört projekt. - Korta filmer är inspelade med intervjuer av experter från t.ex. universitet, högskolor, forskningsinstitut, arkitekter och konsulter samt medverkande personer från kommuner, byggherrar och fastighetsbolag från ett urval av de pilotprojekt som testat metoder

	och verktyg i C/O City. Filmerna sprids via C/O Citys hemsida, Citylab och projektpartner.
C/O City deltog som medarrangör av den internationella konferensen SGBC16 den 18-19 oktober på Waterfront (deltagare från hela samhällsbyggnadssektorn). C/O City medverkade i sessionen om ekosystemtjänster, hade egen monter och ordnade ett eget frukostseminarium den 18/10 på Waterfront i anslutning till SGBC16. http://buildingsustainability16.com/index.php/program/special-sessions .	 - Två konferenser är genomförda (en nationell och en internationell) 2017, där kunskap från C/O City har spridits. Konferenserna har vänt sig till beslutsfattare, kommuner, byggherrar, byggentreprenörer, fastighetsägare, arkitekter, konsulter, forskare m.fl.
Samverkan/möten med Boverket Boverkets plattform, vägledning och konferens om ekosystemtjänster. Totalt fyra samverkansmöten/workshops har genomförts mellan C/O City, Boverket och Naturvårdsverket.	
C/O City arrangerade 3 frukostseminarier (ca 90 personer/seminarium) om gröna tak där resultat från projektet presenterades. Seminarierna filmades och finns på hemsida och Hållbar stad.	 - Korta filmer är inspelade med intervjuer av experter från t.ex. universitet, högskolor, forskningsinstitut, arkitekter och konsulter samt medverkande personer från kommuner, byggherrar och fastighetsbolag från ett urval av de pilotprojekt som testar metoder och verktyg i C/O City. Filmerna sprids via C/O Citys hemsida, Citylab och projektpartner.
C/O City genomförde en C/O City konferens den 17 november 2017 på Sheraton i Stockholm. 300 deltagare från hela samhällsbyggnadssektorn. Boverket, Naturvårdsverket och Vinnova var medarrangörer. Konferensen filmades och info och film ligger på hemsida och på bloggplatsen på Hållbar stad. https://co-city-konferens.confetti.events/ http://hallbarstad.se/cocity/ www.cocity.se	 - Två konferenser är genomförda (en nationell och en internationell) 2017, där kunskap från C/O City har spridits. Konferenserna har vänt sig till beslutsfattare, kommuner, byggherrar, byggentreprenörer, fastighetsägare, arkitekter, konsulter, forskare m.fl.

VINNOVA – UDI – S3

C/O City

Projektets diarienummer: 2015-00415

Datum: 180326

	- Korta filmer är inspelade med intervjuer av experter från t.ex. universitet, högskolor, forskningsinstitut, arkitekter och konsulter samt medverkande personer från kommuner, byggherrar och fastighetsbolag från ett urval av de pilotprojekt som testar metoder och verktyg i C/O City. Filmerna sprids via C/O Citys hemsida, Citylab och projektpartner.
--	--

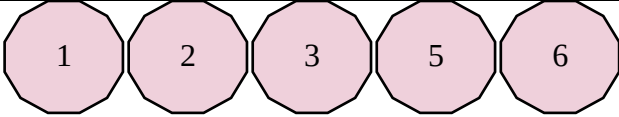
WP 5. Kommunikation

Effektmål är de resultatmål som pr- och kommunikationsarbetet ska bidra till att uppnå. Vem ska veta, känna, tycka eller göra vad? Effektmål har satts upp för prioriterade målgrupper (se Kommunikationsplan). Gemensamt för målgrupperna är att de ska veta:	
• att stadsnaturen inte bara är ”pynt” utan också har stora samhällsekonomiska värden	
• vad ekosystemtjänster är	
• storleksordningen på de alternativkostnader det innebär att inte ta hänsyn till eller planera för ekosystemtjänster	
Aktivitetsmål	
Aktiviteter genomförs enligt kommunikationsplan ”Handlingsplan för kommunikation och pr. C/O City”. Aktivitetsmål för C/O Citys kommunikations- och pr-arbete under 2016–2017:	
• 5 kontakter med myndigheter och beslutsfattare på riksnivå	✓
• 10 kontakter med myndigheter och beslutsfattare på lokal nivå	✓
• 10 kontakter med myndigheter och beslutsfattare på internationell nivå	✓
• 12 pressmeddelanden	Ej uppnått
• 50 föredrag	✓
• 2 enkäter	Ej uppnått
• 60 inlägg på sociala medier	✓
Publicitetsmål	
Publicitetsmål för C/O Citys kommunikations- och pr-arbete under 2016–2017:	
• 70 pressklipp	Ej uppnått
• 4 publicerade debattartiklar	Ej uppnått

Uppföljning

Uppföljning och utvärdering av de uppsatta målen är viktigt för att kunna se resultaten av C/O Citys kommunikations- och pr-arbete. Det underlättar processen att prioritera och utforma aktiviteter mer effektivt.

Uppföljningen kan göras dels genom en serie enkäter. Ett av syftena med enkäten är att kartlägga och följa upp kunskapsnivån om ekosystemtjänster hos kommunpolitiker och kommunala tjänstemän ute i landet. Uppföljning kan också göras genom publicitetsrapporter.

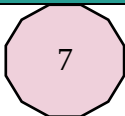
RESULTAT	
Aktivitetsmål	Status
5 kontakter med myndigheter och beslutsfattare på riksnivå	100%
10 kontakter med myndigheter och beslutsfattare på lokal nivå	100%
10 kontakter med myndigheter och beslutsfattare på internationell nivå	100%
12 pressmeddelanden	30%
50 föredrag	100%
2 enkäter	0%
60 inlägg på sociala medier	100%
Publicitetsmål	
70 pressklipp	Begreppet ekosystemtjänster i stadsutveckling har följts upp och finns 38 ggr (2015) 46 ggr (2016) 68 ggr (2017) 22 ggr (tom mars 2018)
4 publicerade debattartiklar	75%
AKTIVITETER SOM HAR GENOMFÖRTS INOM KOMMUNIKATIONEN	KOPPLING TILL RESULTATMÅL
	 Gäller för samtliga aktiviteter nedan
Framtagande av kommunikationsplan med aktiviteter och uppföljning för 2016-2017.	
Produktion av foldrar och roll ups (svensk och engelsk), flyers om Forum.	

Medverkan i debattartikel om ekosystemtjänster med Naturvårdsverket.	
Medverkan i framtagande av infografik ekosystemtjänster i stadsmiljö med Naturvårdsverket.	
Ny hemsida för C/O City togs fram till SGBC-konferensen och för lansering av Forum. Hemsidan har nu lagts över på stockholm.se i väntan på processresultat om C/O Citys fortsatta förvaltning och affärsmodell efter projektet.	
Produktion/medverkan i 5 filmer • Kick off (egen film) • Seminarium i Almedalen, webbsändning och film • Boverkets film om buller (Louise från AlbaEco medverkar) • Ekosystemtjänster i Brasilien, favela med C/O City Brasil mfl.(Maria Schewenius, SRC medverkar). • Norra Djurgårdsstaden, film om ekosystemtjänster (Christina Wikberger, Stockholms stad medverkar). • Filmer från frukostseminarier • Vinjett om ekosystemtjänster till slutkonferens • Filmer från slutkonferens som publiceras på Hållbar stad och hemsidan	
Under sommaren 2016: Pop up park på avenyn i Göteborg om konnektivitet och pollinering. Sommaren 2017: pop-up parken i Stockholm (Östra Vallhallavägen).	
Framtagande av trycksaker och monter till SGBC-konferensen. Produktion av engelsk projektsammanfattning från steg 2.	
Facebook-grupp och Twitter för C/O City	
Medverkan i SGBC-konferens oktober 2016 med sessioner, monter och eget frukostseminarium. Frukostseminariet var fullsatt. Talare och moderator i session om EST var den session som fick högst betyg i uppföljningen som gjordes. Den låg på över 4 av 5 möjliga.	
Debattartikel publicerad i Dagens Samhälle. Vi fick in vår debattartikel i Dagens samhälle. Debattartikeln fick ett riktigt bra genomslag, den ligger på Dagens Samhälles topp-fem-lista över mest delade debattartiklar. Den har delats 480 gånger på Facebook och 60 gånger på LinkedIn.	
NCC pressmeddelande om biotoptak Stora Sjöfallet i NDS	

Parter från C/O City deltog i september i konferensen Urban Transitions Summit 2016 i Shanghai. På konferensen deltog ca 450 forskare, arkitekter och planerare.	
Talare på konferenser där våra målgrupper finns (egenlogg)	
Samverkan/möten under hösten med Boverket Boverkets plattform, vägledning och konferens om ekosystemtjänster. Samverkansmöte 19 januari med Boverket, Naturvårdsverket och Movium om framtida samarbeten. Resulterade i konkreta samarbeten som startas om gemensam konferens i november, framtagande av vägledning, grönytefaktor och exempelsamlingar. Vägledning – referensgrupp har bildats där C/O City medverkar för Boverkets vägledning där första arbetsmötet hölls den 28 april och 18 oktober. En arbetsgrupp för slutkonferensen där Naturvårdsverket och Boverket deltar.	
C/O City har anslutit till Hållbarstad.se med egen bloggplats. 1-2 inlägg görs av parterna varje månad. Under perioden har 14 inlägg gjorts. Bloggen fortsätter under hela 2018.	
Frukostmöten om gröna tak i Tekniska nämndhuset anordnas av C/O City. 11 maj, 31 augusti och 28 september. Sprids genom hemsida, Hållbar stad och flyers. Vid frukostseminariet den 11 maj var 80 personer anmälda.	
Slutkonferens 17 november på Sheraton i Stockholm. Arrangerades med Boverket och Naturvårdsverket.	
Rapporter: Rapporter från verktyg och piloter, Exempelsamling, Pamflett.	

WP 6. Internationalisering

EFFEKTMÅL	
• Bidra till export genom under perioden minst två genomförda affärer	✓
• Bidra till ekosystemtjänster internationellt i mer än en stad/region	✓
• Bidra till forskningssamarbete/forskningsutbyte i två projekt	✓
	✓
PROJEKTMÅL	
• Skapa modell för internationalisering med Brasilien som första fall	✓
• Etablera partnernätverk i Brasilien	✓
• Skapa förutsättningar för utbyte och affärer. Etablera minst tre samarbetsavtal.	✓
• Skala upp modellen för implementering i SGBCs internationella nätverk och partners nätverk	✓
• Spridning av kunskap och resultat till minst tio länder.	✓
• Deltagande i konkreta projekt i andra länder.	✓

RESULTAT	KOPPLING TILL RESULTATMÅL
Aktiviteter inom internationalisering	 - Skapa modell för internationalisering med Brasilien som första fall - Etablera partnernätverk i Brasilien - Skapa förutsättningar för utbyte och affärer. Etablera minst tre samarbetsavtal. - Deltagande i konkreta projekt i andra länder. Gäller för samtliga aktiviteter nedan

VINNOVA – UDI – S3

C/O City

Projektets diarienummer: 2015-00415

Datum: 180326

Partnernätverk etablerat i Brasilien ”C/O City Brasil”	
CITRUS har skaptas i Brasilien	
Möten, workshops och studiebesök i Stockholm under en dryg vecka i oktober har arrangerats för sju brasilianska forskare, arkitekter och planerare (inklusive en borgmästare). De deltog också i SGBC16.	
Möte i oktober med de Brasilianska parterna och Vinnova.	
Avtal har skrivits med några av de brasilianska parterna. Under hösten har två nya piloter etablerats. Den ena är med Fortaleza kommun med vilka vi förlorade kontakten med efter kommunalvalet då nytt politiskt styre tog plats, men nu är samarbetet återetablerat. Den andra är med staden Lago Norte i delstaten Brasília.	

Bilaga 1. Lista över projektets rapporter

1. Bee Connected. Gröna Kopplingar för resilienta städer.
2. Grönytor för god ljudmiljö.
3. Att värdera stadsnaturens tjänster.
4. Gröna kvarter. Kvartersupprustning med ekosystemtjänster i Björkhagen.
5. Gröna Klimatskal. Fukt och brand.
6. Gröna lösningar. Skyfalls- och dagvattenhantering.
7. Råambshovsparken. Stärkta ekosystemtjänster och anpassning för skyfall.
8. Värmereglering. Rekommendationer och exempel.
9. International cooperation/Brazil. Results, reflections and challenges.
10. Grönytefaktor för allmän platsmark 2.0.
11. Naturen i staden. Tips och råd för fler ekosystemtjänster.
12. Gröna lösningar ger levande städer.